

bb.70 . john w. walldén,

la/il/la

1967. szeptember 25.

a svenska institutet igazgatóhelyettese hétfőn délután budapestre érkezett, hogy a kulturális kapcsolatok intézetének vezetőivel tárgyalásokat folytasson a magyar-svéd kulturális együttműködésről.
/mti/

--

20.50/il

- 44 -

- v é g e -

kl

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 359-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. szeptember 26.

bb. 1. a figyelem előterében: az új gazdasági mechanizmus - közgazdasági és műszaki tájékoztatás a tit-ben, a budapesti munkásakadémiákon

i tf/gk/zs/gy/cz

1967. szeptember 26.

budapesten a népművelésnek első számú gazdája a tudományos ismeretterjesztő társulat. fővárosi titkára, pákozdi endre tájékoztatást adott a most kezdődő ismeretterjesztési évad programjáról. megemlítette, hogy a tit budapesti szervezetének kiterjedt tevékenységei körét jól érzékelteti, hogy évenként körülbelül huszezer előadás hangzik el és sokszínű, széles a rendezvények skálája is.

- elsősorban az ad rangot az előadásoknak, hogy témaválasztásukkal - tulnyomó hányadban - az időszerű történésekhez kapcsolódjanak. kézenfekvő tehát, hogy a mostani hónapokban elsősorban a közgazdaságtudományt állítják a program tengelyébe, az új gazdasági mechanizmussal kapcsolatos kérdéseit tűzik napirendre. három szinten történik a tájékoztatás a tit-ben: vállalati vezetőknek, műszakiaknak és fizikai dolgozóknak egyaránt lehetőségük nyílik a legfrissebb tudnivalók elsajátítására. szem előtt tartották a tématerv kidolgozásakor, hogy a közlendő ismeretek ne csupán koncepciót öleljék fel a gazdaságirányítás új rendszerének, hanem gyakorlatát is. lesznek például olyan előadások, amelyeknek hallgatói a belkereskedelem terveivel, gondjaival, az árueellátás alakulásával foglalkoznak, ilyen irányban bővíthetik tájékozottságukat. más előadásokon meg konkrétan egy-egy üzem, gyár vagy intézet munkája kerül „terítékre”, mégpedig az új mechanizmusra áttérés kezdeti tapasztalataival együtt.

/folyt. köv./

- 1 -

kl

bb. 1. / a figyelem előterében.... 1. folyt./ gy

- olyan közgazdasági, gazdaságpolitikai témakörökből indulnak szakmai kollégiumok a József Attila Szabadegyetemen, mint például az iparvállalatok tervezése, a számvitel, a statisztika, az ügyvitelgépítés jelentősége és gyakorlata a holnap népgazdasági mechanizmusában, vagy az építőipar munkája, a tanácsai vállalatok vezetése és gazdálkodása stb. egy-egy sorozatra száznál több hallgató iratkozott be.

- fontos fórumai az ismeretterjesztésnek a munkásakadémiák, számuk Budapesten 500-600-ra tehető. Legalább nyolcezer előadás hangzik itt el évente. Mivel a munkásakadémiák az iparvállalatoknál működnek, tématervükkel, az előadásokkal közvetlen segítséget nyújtanak a hallgatóknak gyárak, vállalatok új feladatainak megértéséhez, munkájának javításához. A munkásakadémiákon most a műszaki ismeretterjesztés - nevezetesen a hazai és külföldi technikai újítások, korszerű berendezések, modern technológiák, munka- és üzemszervezési módok megismertetése - kerül előtérbe. /mti/

..

bb. 2. Bem József levele Nyírbátorban

a vid/fm/sk/ká/gy/cz

1967. szeptember 26.

Érdekes dokumentumot ajándékozott egy nyírbátori család a helyi múzeumnak: Bem József saját kézjegyével ellátott eredeti levelét, amelyet egy kitüntetés alkalmából írt. A levél szövege:

„Erdélyi hadsereg fővezérsége,
all. ezredes forró elek urnak.
Van szerencsém önnek tudtára adni, hogy ezennel feldisze-
sítették ön azon érdemeiért, amellyeket a csatateren a hazá-
nak tett, a katonai érdemjel harmadik osztályával, mellynek vi-
selésére addig is, míg az erről szóló oklevél a hadügyminisz-
tériumtól megérkeznék, felhatalmazom önt azon jogomnál fogva,
mellyet erre nézve a nemzetgyűlés küldötteitől nyertem.
Szászsebesen április 9-én 1849-ben. - Bem,.,. /mti/

..

- 2 -

ME

bb. 3. a Békéről és a Földről szóló dekrétum Lenin ruhadarab-
jai Budapesten -, kiállítás nyílik a nagy októberi szocialis-
ta forradalom félévszázados jubileumán a Múcsarnokban

i/ol/hné/zs/1l/cz

1967. szeptember 26.

gazdag kiállítási anyag érkezett a Szovjetunióból a napokban a magyar munkásmozgalmi múzeum címére: a nagy októberi szocialista forradalommal kapcsolatos eredeti dokumentumok, tárgyi emlékek, képzőművészeti alkotások. Az október végén vagy november elején a Múcsarnokban megnyíló több mint ezer darab kiállítás anyagának több mint ezer darabját a moszkvai forradalmi múzeum bocsátotta a magyar társintézmény rendelkezésére, de nagy értéket képviselő küldemény érkezett a Lenin Múzeumból, a Leningrádi Haditengerészeti, valamint a Tüzérségi és Forradalmi Múzeumból is.

A Lenin Múzeum küldte el Budapestre annak az öltözéknek - télikabát, zakó és mellények - pontos mását, amelyet Lenin az ellene elkövetett merénylet alkalmával viselt. A ruhadarabok készítői nemcsak arra ügyeltek, hogy azok az eredetivel teljesen megegyező anyagból készüljenek, hanem még arra is, hogy a télikabát gallérjának kopása is pontosan megfeleljen az eredetinek. A gombok közül az egyik nem fekete, hanem barna cérnával van felerősítve, csakugy, mint Lenin kabátján volt. A ruhadarabokon megjelölték a merénylet golyójának be- és kimeneteli pontját.

Csendőrkorbács, bilincs, cári udvari főnemes diszruhája, időtől megfeketedett ikonok, pika és ketmeny / a középázsiai parasztok önvédelmi harcaiban használatos kezdetleges fegyverek / és más érdekességek sorakoznak a forradalom előtti idők tárgyi emlékei között. A téli palota ostromát Szokolov-szkalja világszeretete ismertté vált eredeti festménye szemlélteti, s a portrék között van i. a. Szerebrjanij Leninről, és o. d. Janovszkajának zalka mátéről készített arcmása.

gazdag anyag szemlélteti majd a kiállításon a szocialista forradalmat követő évek fejlődését is. Kedves színtöltje lesz a kiállításnak a Szovjet Szocialista Köztársaságok népviseletébe öltöztetett babák sora. Az új létesítmény makettjei mellett bemutatják a Szovjet Ország népművészeinek alkotásait, dísz tárgyakat, himzéseket, fa- és csontfaragásokat.

A tárgyi emlékek, zászlók, jelvények és bélyegek mellett nagy értéket képviselnek a több mint félévszázadot felölelő időszak nagyjelentőségű dokumentumainak eredeti példányai, és xerox-másolatai is.

/folyt.köv./

- 3 -

ME

bb.3. / a békéről... 1.folyt./ 1l

1897-ben állította ki 2. miklós cár azt a statisztikai és összeírású ívet, amelyen magát oroszország legnagyobb földbirtokosának nevezi, a kiállítás anyagában helyet kapaszent szinódus 1901-es keltezésű határozata, amellyel leó tolsztojt kizárja az egyházból. a dokumentumok között van az oroszországi szociáldemokrata munkás-párt 1903-ban genfben összeült 2. kongresszusán elfogadott program és szervezeti szabályzat, a korszakalkotó jelentőségű első szovjet dekrétumok, a békéről és a földről szóló kiáltványok xerox-másolata is. s elküldték a kiállításra a dekrétumok egykoru magyar fordítását, amely a szocialista forradalomban részt vett magyar internacionalisták számára készült./mti/

--

bb.4. kevesebb karbantartási igény

i/h1/hné/zs/1l/cz

1967. szeptember 26.

a budapesti lakóépületek karbantartására fordított összeg 1961 - 1966 között 350 millió forintról 530 millió forintra emelkedett. a sokéves munka eredménye: az idei első félévben bejelentett karbantartási igények száma az előző év azonos időszakához képest csaknem 10 százalékkal csökkent.
/mti/

--

bb.5. vargánya-szezon

a/vid/kz/sk/ká/1l/cz

1967. szeptember 26.

az esők és a kellemes meleg hatására zala megyében helyenként szinte szőnyegként borítja az erdei avart az őszi vargánya. tóth lászló zalalövői erdész egyik kerülő útján 87 dekás példányt is talált. az óriás gomba kálapjának átmérője 30 centiméter volt. az erdei termék feldolgozó és értékesítő vállalat zala megyei kirendeltsége a hét elején megkezdte az őszi erdők értékes csemegéjének felvásárlását. előreláthatóan 1000 mázsa vargánya kerül a göcseji erdőkből a szárítóba.
/mti/

--

- 4 -

bb.6. diszelőadáson mutatják be jancsó miklós „csillagosok, katonák”, című filmjét - cannes-i, velencei, díjnyertesek - őszi-téli filmujdonságok

i/pr/gk/zs/1l/cz

1967. szeptember 26.

az őszi-téli hónapokban 15 ország 43 filmje szerepel a budapesti mozik bemutató programjában. az októberi szocialista forradalom félévszázados évfordulójának tiszteletére november 3-án ünnepi diszelőadáson tűzik műsorra az első magyar-szovjet koprodukciós filmalkotást, jancsó miklós „csillagosok, katonák”, című művét. a film magyar szereplői - kovács andrás, molnár tibor és madaras józsef - mellett jelentős feladatot kapott több neves szovjet színész, köztük tatjan konjuhova, mihaíl kazakov, nyikita mihaalkov és gleb sztrizsenov. a jubileum tiszteletére tűzik műsorra „az auróra-cirkáló”, című színes, szélesvásznú szovjet filmet is, amely a világtörténelmet formáló októberi forradalomnak állít emléket.

a filmprogram kiemelkedő eseménye lesz a „háboru és béke”, című bondarcsuk-film második részének bemutatója. az első részt - amelyet majusban mutatott be a 70 milliméteres filmek vetítésére alkalmas corvin mozi - hamarosan színesmaszkóp változatban is műsorra tűzik a fővárosi filmszínházak.

a magyar filmbemutatók egyik legérdekesebbjének ígérkezik kardos ferenc első önálló játékfilmje, az „ünnepnapok”. a film három nemzedék drámai párbeszéde; főbb szerepeit görbe jános, koncz gábor, horváth teri, avar istván, kállai ferenc és kovács kati alakítja. két generáció találkozásában néz szembe a múlt és jelen a bacsó péter rendezte „nyár a hegyen”, című filmben. főszereplői: mensáros lászló, tomanek nándor, gyöngyössy katalin és pecsenke józsef képzőművész. karácsonyi premier lesz a mokép - tv produkciójában forgatott színes, kalandos, a török kort idéző „a koppányi aga testamentuma”, feketé istván ismert regényének filmváltozatát zsuzs éva rendezte, főbb szerepeit benkő péter, bessenyi ferenc, tolnay klári, szirtes ádám és várhegyi teréz játssza. a dokumentumfilmek sorában figyelemre méltó a kárpáti györgy rendezte „teenager-party”, amely érdekesen, leleplező erővel világítja meg a szabad európa rádió kulisszatitkait.

az 1966. os velencei fesztivál nagydíjával tüntették ki gillo pontecorvo „az algéri csata”, című filmalkotását, amely egy nép szabadságvágyának apoteózisa. most a budapesti mozik is bemutatják.

/folyt.köv./

- 5 -

bb.6./ diszelőadáson... 1.folyt./ il

cannes-ban nyert nagydíjat, ugyancsak 1966-ban claude lelouch „egy férfi és egy nő”, című francia filmje, amelynek két főszereplője anouk aimée és jean -louis trintignant. nino manfredi és catherine deneuve biztosítja a sikert, a humort a bemutatásra váró „hütlenség olasz módra”, című vígjátékban. új darabja kerül a vászonra a „folytassa”, - sorozatnak: ismert hősei ezúttal tengerre szállnak s kalózkalandokba bonyolódnak a „folytassa jack”, című színes angol filmben.

a kalandfilm-kedvelők leslie charteris angyal-figurájának ezúttal új megszemélyesítőjét ismerhetik meg a christian jaque rendezte „az angyal lesen”, című filmben. simon templar alakjában ezúttal jean marais bonyolódik izgalmas kalandokba./ mti/

-. -

bb.7. gépkocsi-tolvajlásért tízhónapi szabadságvesztés

i/c/lk/zs/il/la

1967. szeptember 26.

koszovszky béla, 26 éves segédmunkás, pilisszentlászlói lakos a dráva utcából ellopta a földművesszövetkezeti szállítási vállalat tehergépkocsiját, amelyet vezetője őrizetlenül hagyott. menetével a saját nevére meghamisította, s uticéltul pecset irta be, a hova a járművel utazni szándékozott. kálóz községben egy italboltnál megállt, közben egy rendőr a körözés alapján megállapította a jármű azonosságát, s a gépkocsi-tolvajt letartóztatta.

a fővárosi bíróság fellebbezési tárgyaláson koszovszky bélát - figyelembe véve, hogy korábban többször megbüntették k - jogerősen tízhónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

-. -

-. -

- 6 -

bb.8. sampinyongomba szabadföldről - kidolgozták az üzemszerű termelés módszereit

a/vid/kz/sk/ká/il/cz

1967. szeptember 26.

barna aladár agrár- és vegyész mérnök sikeres kísérlet-sorozat eredményeként megoldotta a sampinyongomba erdei - szabadföldi termelésének problémáját. az érdekes kísérlet-sorozat kiindulópontja az a felismerés volt, hogy a csiperke-gomba igazi termőterülete az erdő. az erdőgazdálkodási főigazgatóság által e célból aszófő közelében rendelkezésre bocsátott erdőrészen kialakított kísérleti táblákon olcsóbb, ízletesebb, zamatosabb gombát termelt, mint a hagyományos módszerrel pincében. egyik tíz négyszögletes kísérleti táblájáról 150 kiló sampinyongombát takarított be. az üzemi számítások szerint az általa kidolgozott szabadföldi termelés költsége nem haladja meg a burgonyáét. a gomba- és a fatermelés nem zárja ki egymást, sőt, mint kimutatták, a gomba a tápanyagképzés javítása révén elősegíti a fák növekedését is. az ideai kísérletet vegyes állományu erdőben folytatták. a tapasztalatok azonban amellett szólnak, hogy a legjobb eredményt a bükk erdők nedves talajától várhatják. az aszófői kísérletek eredményeinek hasznosításával már kidolgozták a sampinyongomba üzemszerű termelésének módszereit is. ez kiváló lehetőséget ad erdőállományunk egy részének kétszeres hasznosítására, illetve a kül- és belföldön egyaránt keresett gomba termelésének nagymérvű fokozására. /mti/

-. -

- 7 -

bb 9. korszerűsítik a 65 éves országház felszereléseit

i sb/tr-ju la

1967. szeptember 26.

kereken 65 évvel ezelőtt, 1902 október 8-án tartott először ülést a képviselőház az új országházban. steindl imre építőművészenek ez a világhírű neo-gotikus alkotása több mint 17 évig épült. gigászi munkát végeztek az építők, az országház helyéről 176.000 köbméter földet emeltek ki, s a 19.500 négyzetméternyi területen mindössze három és fél hónapos éjjel-nappali munkával készítették el az alapot, amelybe 61.000 köbméter betont kellett bedolgozni. mintegy 40 millió téglából és több mint 30.000 köbméternyi faragott kőből építették a falakat.

a hatalmas épület karbantartása, gondozása is nagy munka. a kőhomlokzat első javítása már 1925-ben sor került, s azóta is dolgoznak a falakon. az épület háborus sérüléseinek ideglenes helyreállítása óta viszont szervezettebb, tervszerűbb a kődiszkek restaurálása. nem aprózzák el a javítást egyes hibás kövek pótlására, hanem összefüggő homlokzati szakaszok, vagy épületrészek teljes rendbehozását végzik el. a háború óta mintegy 150 millió forint értékű helyreállítási és restaurálási munkával szépítették az épületet. többek között újjávarázsolták a kupolát, az országház déli és északi kapuja menti gazdagon díszített homlokzatot. évek óta, s jelenleg is a kőfaragó- és épületszobrász-ipari vállalat mintegy 40 legjobb kőfaragójának és 15 kőszobrászának adnak állandó munkát az országház kődiszei. az eddigi helyreállítási munkákkal még csak az épület homlokzatának 40 százalékát hozták rendbe, s további 18-20 évre lesz szükség ahhoz, hogy befejezzék a munkálatokat.

az épület termeiben, folyósóin az országos szakipari vállalat díszítőfestő, aranyozó és burkoló szakembereinek iparművészeti munkája adja vissza a díszek régi fényét, szépségét. nemrégiben fejezték be az összes szlavóniai tölgyfakapu konserválását, fényezését, s most az elnöki tanács tanácstermében is hozzáfognak az ablakkeretek ,,balzsamozásához,, a parlament műszaki osztályának irányításával számos új felszerelést, berendezést kap az épület. megkezdték a nagy befogadótermek és folyósók szőnyegeinek kicserélését, a világítás, a szellőzés és fűtés korszerűsítését.

/ folyt. köv. /
8.40/e

- 8 -

Ma

8.30.5

bb 9. / korszerűsítik a 1. folyt. /-ju

európában az országház volt az első nagy középület, amely távfűtést kapott, de a kiöregedett széntüzelésű kazánok most nyugdíjba mehetnek, megérttek arra, hogy friss erővel, olajtűzelésű kazánokkal váltsák fel. a szellőztető és világító berendezések egy részét már automatikus szerkezetek irányítják, ugyanúgy mint a nagy kupola tetején világító vörös csillagot. a télen pedig a fűtőtestek szabályozására újfajta automatikus szelepeket próbálnak ki. ha beválnak, akkor majd fokozatosan valamennyi radiátort ellátják egy-egy vezérlőszeleppel, amely a gőz adagolásának önműködő változtatásával biztosítja az előírt hőmérsékletet.

rövidesen sor kerül az országház kupolacsarnok és a munkácsy terem világításának átlakítására, a delegációs terem aranyozásának és díszfestésének felújítására, a nándorfehérvári terem új stílbutorainak elkészítésére. többszáz terem, szoba és folyósó csinosításáról, épületgépezeti felszereléseinek korszerűsítéséről kell még gondoskodni. ez a munka az épület homlokzatainak rendbehozásával sem ér véget, soha sem szűnő nagy feladat marad. /mti/

..-

bb 10. csőállványok az erzsébet-híd függőkábele körül

i hbj/gk-ju la

1967. szeptember 26.

ne tévesszen meg senkit, nem a függőkábelek vagy egyéb hídemelek javítására, hanem a hidrendeletben előírt vizsgálatok könnyebb elvégzésére a következő hetekben folyamatosan csőállványt emelnek az erzsébet-híd egy-egy függesztőkábele körül.

az idén összesen husz, a főtartó kábelre erősített bilincset vizsgálnak meg, mégpedig először ugynevezett nyomaték-mérő kulccsal, amely pontosan megállapítja, hogy a függőkábelt tartó bilincseket milyen erővel szorítják a csavarok a főtartóhoz.

/ folyt. köv. /

8.30/Lm

- 9 -

Ma

8.30.5

bb 9. korszerűsítik a 65 éves országház felszereléseit

i sb/tr-ju la

1967. szeptember 26.

kerekén 65 évvel ezelőtt, 1902 október 8-án tartott előszőrülést a képviselőház az új országházban. Steindl Imre építőművészenek ez a világhírű neo-gotikus alkotása több mint 17 évig épült. gigászi munkát végeztek az építők, az országház helyéről 176.000 köbméter földet emeltek ki, s a 19.500 négyzetméternyi területen mindössze három és fél hónapos éjjel-nappali munkával készítették el az alapot, amelybe 61.000 köbméter betont kellett bedolgozni. mintegy 40 millió téglából és több mint 30.000 köbméternyi faragott kőből építették a falakat.

a hatalmas épület karbantartása, gondozása is nagy munka. a kőhomlokzat első javítása már 1925-ben sor került, s azóta is dolgoznak a falakon. az épület háborús sérüléseinek ideiglenes helyreállítása óta viszont szervezettebb, tervszerűbb a kődíszek restaurálása. nem aprózzák el a javítást egyes hibás kövek pótlására, hanem összefüggő homlokzati szakaszok, vagy épületrészek teljes rendbehozását végzik el. a háború óta mintegy 150 millió forint értékű helyreállítási és restaurálási munkával szüpitették az épületet. többek között ujjávarázsolták a kupolát, az országház déli és északi kapuja menti gazdagon díszített homlokzatot. évek óta, s jelenleg is a kőfaragó- és épületszobrászipari vállalat mintegy 40 legjobb kőfaragójának és 15 kőszobrászának adnak állandó munkát az országház kődíszei. az eddigi helyreállítási munkákkal még csak az épület homlokzatának 40 százalékát hozták rendbe, s további 18-20 évre lesz szükség ahhoz, hogy befejezzék a munkálatokat.

az épület termeiben, folyosóin az országos szakipari vállalat díszítőfestő, aranyozó és burkoló szakembereinek iparművészeti munkája adja vissza a díszek régi fényét, szépségét. nemrégiben fejezték be az összes szlavóniai tölgyfakapu konserválását, fényezését, s most az elnöki tanács tanácsstermében is hozzáfognak az ablakkeretek balzsamozásához, a parlament műszaki osztályának irányításával számos új felszerelést, berendezést kap az épület. megkezdték a nagy befogadótermek és folyosók szőnyegeinek kicserélését, a világítás, a szellőzés és fűtés korszerűsítését.

/ folyt. köv. /
8.40/e

- 8 -

Ma

9.30.5

bb 9. / korszerűsítik a ... 1. folyt. /-ju

európában az országház volt az első nagy középület, amely távfűtést kapott, de a kiöregedett széntüzelésű kazánok most nyugdíjba menetnek, megértek arra, hogy friss erővel, olajtüzelésű kazánokkal váltsák fel. a szellőztető és világító berendezések egy részét már automatikus szerkezetek irányítják, ugyanúgy mint a nagy kupola tetején világító vörös csillagot. a télen pedig a fűtőtestek szabályozására újfajta automatikus szelepeket próbálnak ki: ha beválnak, akkor majd fokozatosan valamennyi radiátort ellátják egy-egy vezérlőszeleppel, amely a gőz adagolásának önműködő változtatásával biztosítja az előírt hőmérsékletet.

rövidesen sor kerül az országház kupolacsarnok és a munkácsy terem világításának átlakítására, a delegációs terem aranyozásának és díszfestésének felújítására, a nándorfehérvári terem új stílbutorainak elkészítésére. többszáz terem, szoba és folyosó csinosításáról, épületgépészeti felszereléseinek korszerűsítéséről kell még gondoskodni. ez a munka az épület homlokzatainak rendbehozásával sem ér véget, soha sem szűnő nagy feladat marad. /mti/

--

bb 10. csőállványok az erzsébet-híd függőkábele körül

i nbj/gk-ju la

1967. szeptember 26.

ne tévesszen meg senkit, nem a függőkábelek vagy egyéb hídemelek javítására, hanem a hidrendeleiben előírt vizsgálatok könnyebb elvégzésére a következő hetekben folyamatosan csőállványt emelnek az erzsébet-híd egy-egy függesztőkábele körül.

az idén összesen husz, a főtartó kábelre erősített bilincset vizsgálnak meg, mégpedig először ugynevezett nyomaték-mérő kulccsal, amely pontosan megállapítja, hogy a függőkábelt tartó bilincseket milyen erővel szorítják a csavarok a főtartóhoz.

/ folyt. köv. /

8.30/Lm

- 9 -

Ma

9.30.5

bb 10. / csőállványok az ... 1. folyt. /-ju

század milliméter pontossággal mérik a csavarok hosszát is, amiből bonyolult számítások alapján következtethetnek a bilincstartó csavarok viselkedésére. amennyiben az első husz bilincs vizsgálatánál mindent rendben találnak, a többinél csak egyszerűbb ellenőrző mérésekre kerül sor. ezekben a napokban különböző műszerekkel regisztrálják a pilonok, a különböző hídemelek mozgásait, s bonyolult vizsgálatokat végeznek a kábelkamrákban is.

az eddigi nyert mérési adatok rendkívül kedvezőek. a hidon, a pálya alatt a gázművek szereli a buda és pest között húzódó 500 milliméter átmérőjű gázcsövet, a munkálatokat előreláthatólag november 15-ig fejezi be. még az idén a hid alatt is, a dunán érdekes ellenőrzést folytatnak. ultrahanggal derítik fel, hogy a híd megépítése, illetve az 1965. évi nagy árhullám óta tapasztalhatók-e változások a duna-mederben. /mti/

bb 16. hangversenysarok, nyelvtanulás az ország egyik legnagyobb vidéki könyvtárában

a vid szf/tné-ju ká

1967. szeptember 26.

az ország egyik legnagyobb vidéki könyvtára, a szegedi somogyi könyvtár az őszi népművelési évadban megújulva fogadja olvasóit. a kölcsönzõben a könyveket tárgykörök szerint csoportosították. a különféle témákról számos ajánló bibliográfiát találhatnak az érdeklõdõk. több mint 250 000 kötet és csaknem 100 000 folyóirat, plakát, térkép között így mindenki könnyen eligazodhat.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára ajánlott köteteket külön polcokon találják meg a z olvasók. a film, a színház, a hangversenyprogramhoz, a jelentõsebb rádió és tv mûsorokhoz kapcsolódó irodalmi alkotásokból szintén rendszeresen tartanak kiállításokat.

hangversenysarokot is berendeznek, ahol lemezrõl zenei mûveket és irodalmi alkotásokat egyaránt meghallgathatnak a látogatók. az idegen nyelvû lemezgyûjtemény a nyelvtanulóknak nyújt lehetõséget ismereteik bővítésére. /mti/

9.00/ju

-10-

Wka

bb 11. az elsõ évtized és ami utána következik - nagy ernõ az űrkutatás eredményeirõl és jövõjérõl

i 12/gg-lm la

1967. szeptember 26.

közeledik tízéves fordulója annak, hogy 1957 október 4-én utnak indult az elsõ mesterséges hold, amelynek neve - a „szputnyik”, - azóta valamennyi nyelv szótárába belekerült. ebbõl az alkalomból nagy ernõ gépészmérnök, a mtesz központi asztronautikai szakosztályának titkára a következõképpen készítette el a mérleget az eddigi eredményekrõl és vázolta a várható jövõt.

- az űrkutatás elsõ évtizedében több mint 700 mesterséges égitest került pályára, s velük együtt több ezer apró darab, szerkezeti rész, zárókup és borítás. e mesterséges égitestek elsõnek említett kisebbik része önállóan végez tudományos munkát, mér és közvetíti a mérési eredményeket, nagyobb része viszont passzív, de mivel megfigyelhetõ, észlelhetõ, mérhetõ, közvetve szintén hoz adatokat a földi magasléggör szerkezetérõl a világűr és földünk környezete eseményeirõl.

- az eddig felbocsátott mesterséges égitestek között két nagy csoportot különböztethetünk meg. a föld körül keringõ mesterséges holdakat és a föld vonzási körébõl kiszabaduló, a naprendszer tanulmányozó mesterséges bolygókat. mintegy átmenetet alkotnak köztük a holdrakéták, amelyek többé-kevésbé ugyan elszakadnak a földtõl, de örökös szomszédunkon, a holdon kötnek ki.

- a mesterséges holdak nagy része eredetileg is tisztán mérési célokra készült, így leginkább geofizikai mérõholdaknak nevezhetnõk õket. méréseikkel máris bebizonyították, hogy földünk légköre egészen más alaku és elhelyezkedésû, mint korábban hitték, és változásainak dinamikájáról is rendkívül érdekes, szinte izgalmas adatokat szereztek. ez utóbbiakból ugyanis a földi idõjárásviszonyokra és egész sor más olyan jelenségre lehet következtetni, amit a meteorológia tudománya hasznosít. merõben új lehetõségekhez jutott az ionoszféra vizsgálata is azzal, hogy a mûszereket e réteg határán tuljuttatja, most már felülrõl is lehet méréseket kezdeményezni.

/folyt.köv./

9.05/szb

-11-

Wka

bb 11. /az első évtized ... 1. folyt./-lm

- teljesen új, páratlan eredménye volt az űrkutatásnak a földet körülvevő sugárzási övek, az úgynevezett van allen övezetek felfedezése. amint kiderült, létrejöttük a föld mágneses teréhez kapcsolódik, s így egészen új jelentőséget kapott a földi magnetoszféra vizsgálata is. ez az az övezet ugyanis, amelyben földünk mágneses tere a naptól, vagy a világegyetem más tájáról érkező töltéses részecskéket - főleg protonokat - befogja és megtartja. részletes tagozódásának vizsgálata állandóan folyik, hiszen egész sor probléma vár még tisztázásra. ilyen kérdés például mindjárt a magnetoszféra alakja. határa ugyanis, amelyet a föld felszínétől 80-100 ezer kilométernyi távolságban találtak meg a mesterséges égitestek, aszerint változik, milyen helyzetet foglal el a föld a naphoz viszonyítva, és hogyan éri ezt az övezetet a naptól induló plazmaáram, az úgynevezett szoláris szél. e hatások pedig nemcsak a föld életében jutnak nagy szerephez, hanem befolyásolják a hold viszonyait is, minthogy kísérőnk általában havonta néhány napon át a földi magnetoszférának a nappal szembeni oldalán messze elnyúló részében, a föld úgynevezett mágneses csóvjában halad.

- a második, hatalmas csoportot a hétköznapi feladatokat végző mesterséges holdak alkotják, - mondotta nagy ernő - első-sorban maguk az ember űrrepülését előkészítő űrhajók, továbbá a különböző technikai holdak, mint amilyenek a távközlési, a meteorológiai, stb. holdak. csupán ezeknek az „alkalmazástechnikai” holdaknak a működésében jelentkező gyakorlati haszon visszatéríti a közvetlenül űrkutatásra fordított költségeket.

- az utóbbi három évben egyre inkább előtérbe került az ember holdutazása. a holdon leszálló űrlaboratóriumok - például a luna 9 és 13, a surveyor 1, 3 és 5 - a helyszínről küldött tudósításokkal nagymértékben gyarapították ismereteinket. még sokkal inkább áll ez a hold-szputnyikokra, mint amilyen a luna 10, 11, és 12, a lunar-orbiter, 1, 2, 3, 4 és 5. e kísérletek egyszersmind alapot teremtettek arra, hogy a napon lezajló eseményeket is jobban megérthessük. az ember első hold-expedíciója pedig már a jelenlegi évtized végére, vagy a következő évtized legelejére várható.

- az űrkutatási feladatok harmadik, szinte beláthatatlan jelentőségű csoportja közvetlenül a naphoz, illetve a szomszédos bolygókhoz kapcsolódik - folytatta a központi asztronautikai szakosztály titkára.

/folyt.köv./

9.00/lm

- 12 -

MLA

bb 11. /az első évtized ... 2. folyt./-lm

- a mariner 2 vénusz-mérései és a mariner 4 mars-felvételei nemcsak kiegészítették, hanem minőségileg újjal is bővítették a szovjet vénusz 1, 2 és 3, a mars 1, valamint a zond 1, 2 és 3 által szerzett adatokat. e kutatásokban azonban egyelőre több a rejtély, mint a megoldott probléma. sem a vénusz, sem a mars légköre nem illeszkedik a földi légkör alapján alkotott modelthez. sűrűségének a magasság szerint való változását, a légkör összetételét, nyomását, hőmérsékletét csak nagyon bizonytalan határok között sikerült eddig megállapítani. a következő két évben elkerülhetetlen lesz e két szomszédos bolygó további tanulmányozása. valószínű viszont, hogy más mesterséges bolygókat a naphoz közelebb juttatva, magáról a napról is szerzünk konkrétabb ismereteket. a jelek arra mutatnak, hogy távolabbi bolygótársainknak, mindenekelőtt a jupiternek a vizsgálata viszont csak a jövő évtized vége felé lesz időszerű.

- az ember űrrepülése elvileg is példátlan esemény az emberiség életében. soha azelőtt nem is gondoltak arra, hogy az ember ilyen „barátságtalan”, környezetben élni, dolgozni tud, sőt lehetőség van nagyobb űrlaboratórium létesítésére és tudós kollektív tevékenységére a világűrben. ma már ezek a tervek reálisaknak mondhatók, sőt megvalósulásukra két-három éven belül sor is kerülhet. lehet, hogy a szovjet és az amerikai űrkutatás különböző utakon közelíti meg ugyanazt a célt, az ember huzamosabb ideig tartó űrrepülését, de végeredményben a mozaik egyes kockáiból ugyanazt a kép alakul ki, hiszen a logika diktálja a követendő utat. egyértelműen bizonyítják ezt azok a kísérletek, amelyeket eddig sikeresen végeztek el az űrkutatás két nagy országában.

- az elmúlt tíz év annyi új tudományos felismeréssel gyarapította az ember tudását, amennyit más tudományágak talán évszázadokon keresztül sem tudtak produkálni - fejezte be nyilatkozatát nagy ernő. - ma még igen nehéz lemérni az űrkutatás összes eredményeit, de annyi bizonyos, hogy az ember kilépése a világűrbe, a naprendszer meghódítása a szó legnemesebb értelmében az emberiséghez méltó feladat teljesítése./mti/

9.15/e

- 13 -

MLA

bb 12. honvédelmi napokra készültnek egerben - szobrot állítanak a végvári harcosoknak

vid-fm/tné szb ká

1967. szeptember 26.

nagyszabású rendezvénysorozattal ünneplik az idén egerben a fegyveres erők napját. az „egri honvédelmi napok”, alkalmából szeptember 29-én reggel zenés ébresztő köszönti a várost, délelőtti laktanyatárogatás, haditechnikai bemutató, a szovjetuniót ismertető kiállítás megnyitása szerepel a programban. a nap központi eseménye lesz délután 15 órai kezdettel a dob téren rendezendő ifjusági nagygyűlés. ennek keretében leplezik le a kiskalodi strobl zsigmond: végvári harcosok című szoborkompozícióját. a program a kossuth tajos katonai főiskola növendékeinek eskütételével folytatódik. este tűzijáték és térzene lesz az egri várkastélyon.

szombaton a felsőtárkányi kisz-táborban járőrversenyt rendeznek az ifjú gárda tagjai, egerben pedig a városi fiatalok löversenyét tartják meg. délután a néphadsereg központi művészegyüttese ad műsort a dobó istván laktanyában. szombaton este fél kilenckor az egri csillagvizsgáló toronyban felharsanó fanfárok szignálja jelzi a kétnapos ünnepi rendezvény befejezését. /mtj/

bb 13. kórlap készül a budapest utcáiról, közlekedési gócpontjairól - intő a villamosokon rakoncátlanokodó gyerekeknek - széles körű ittasságvizsgálat

i hbj/gk szb la

1967. szeptember 26.

miért növekszik budapesten is a közúti balesetek száma - erre szeretnének választ kapni az illetékesek. már korábban is készültek kimutatások, milyen időszakokban fordul elő a legtöbb baleset, melyek a veszélyes közlekedési gócpontok, a kresz mely paragrafusait sértik meg legtöbbször a villamos-, autóbusz- és gépkocsivezetők. most azonban az összes balesetek körülményeinek elemzéséből olyan tanulmányt kívánnak szerkeszteni, amelyet valóban a budapesti utcák kórlapjainak lehet nevezni, s amely világosan válaszol arra, milyen műszaki, városrendezési, forgalomtechnikai, stb. intézkedések szükségesek a bajok megelőzésére.

a nagy tanulmány összeállítása hónapokat vesz igénybe, hiszen - sajnos - nagyon sok karambol, baleset körülményeit kell alaposan elemezni. addig is segíteni akarnak azonban a szakemberek, s ezért igyekeznek földéríteni, hol jelentkeznek a nagyobb bajok. ezekben a hetekben kifaggattak jó néhány trolis- és villamosvezetőt, hogy egyes vonalakon milyen hiányosságokat tapasztalnak, amelyek miatt balesettel vagy karambollal kell számolni. /folyt.köv./

9.25/e

- 1# -

kk

1115

bb 13. /kórlap készült... 1. folyt./-szb

a fővárosi villamosvasut például kimutatta, hogy a trolivonalakon a rossz utviszonyok miatt gyakran kiugrik az áramszedő, a kocsikkal nem minden esetben tudnak beállni a megállóba, mert ott a kresz előírásait semmibe véve teher- és személyautók várakoznak, sokszor a parkoló gépkocsik elfoglalják az uttestet s emiatt nehézkesebb a trolivezetés, stb., stb. ezt a tájékoztatást a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága és a közlekedésrendészet alaposan megvizsgálja a trolibuszvezetők jogos kívánságait igyekszik mielőbb kielégíteni. a szakemberek körében az a vélemény alakult ki, hogy bár sokak megállapítása szerint a főútvonalakon máris valóságos táblaerdő található, mégis újabb forgalomirányító táblákkal kell a gépkocsivezetők segítségére sietni.

nem győzik hangoztatni a szakemberek, hogy a közlekedésben résztvevőkön is sok múlik, s minél inkább növekszik a gépkocsik száma, annál inkább kell betartani a kresz előírásait, annál inkább kell vigyázniuk a gyalogosoknak is. a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága úgy intézkedett, hogy még az idén az irányítása alá tartozó vállalatoknál minden gépkocsivezetőnek vizsgáznia kell a kresz-ből. helyesnek tartanak az illetékesek, hogy a kötelező kresz-vizsgát minden budapesti közlekedési vállalat dolgozójára kiterjesszék. szélesítik az ittassági vizsgálatot is és szurópróbaszerűen folyamatosan ellenőrzik, nem fogyasztott-e a vezető munkábaállítás előtt vagy közben alkoholt.

nevelni kell a helyes közlekedésre az utasokat, gyalogosokat is. nyolc ötletesen szerkesztett, fényképezett „agítkát”, - egy-két perces kisfilmet - készítettek, amelyeket a budapesti mozikban, illetve a tévében mutatnak be. huszonöt ezer példányban új balesetelhárítási plakátokat is előállítottak. sok balesetet okoz, hogy az iskolásgyerekek, a fiatalok fel- és leugráljanak a villamosokra, illetve villamosokról, rakoncátlanokodnak, nem tartják be a közlekedési szabályokat. a fővárosi villamosvasut - egyelőre csak próbaképpen - a fegyelmezetlenségért gyerekek szüleit, tanárait levélben értesíti a gyerek magatartásáról, talán az intő használ. általában széleskörű felvilágosító munkát végeznek, hogy kevesebb kárvallott szereplője legyen a fekete krónikának. /mtj/

--

9.30/Lm

- 15 -

1115

kk

bb 15. páncélos lovag kétélű kardja - a mohácsi csatátér
belső küzdőtérét kutatják a borza-patak mentén

c vid fm/sk-lm ká

1967. szeptember 26.

Dr. Papp László, a Janus Pannonius Múzeum nyugalmazott igazgatója, - aki 1962-ben tisztázza a mohácsi csatátér helyét és ennek kapcsán megtalált és feltárt több tömegsirt, - most a belső küzdőtér helyének bizonyító leletekkel alátámasztott, pontos meghatározásán dolgozik. munkájáról, amelyben a honvédség - tábori felszereléssel kivonult - ötven katonája segíti, az mti munkatársának a következőket mondta:

- a szoroson vett belső küzdőtér kutatását folytatjuk, és ebben az 1962-ben feltárt merse faluhoz, mint a magyar támadás feltételezett centrumához igazodunk. a kutatáshoz kitűnő támpontot nyújt Brodaries István sokat vitatott csatateleirása, amelynek hitelessége nyomról-nyomra beigazolódik, eltekintve olyasféle eltérésektől, hogy a merse néven ismert település Brodaries krónikájában földvár néven szerepel. a jelenlegi ásatásokat a borza-patak mentére - pontosabban a borzatanya néven ismert épületcsoport keleti oldalára - koncentráljuk, arra a helyre, ahol a magyar sereg balszárnya indult támadásba, illetve ahová a jobbszárnny legfelsőbb egységének támadása még elérhetett. ezirányú kutatásunkhoz váratlan támpontot nyújtott egy páncélos lovag kétélű kardja, amelyet a harcos Lovának csontvázával együtt fordított ki Lencz Jakab termelőszövetkezeti traktoros ekéje a földből. a fegyver egykori tulajdonosa feltehetően azokhoz a magyar seregbeli harcosokhoz tartozott, akik a legjobban megközelítették a török sereg balszárnnyát. az a tény egyébként, hogy a támadás elérte a majs alatt húzódó domborulat lábát, a régészekre és a történészekre egyaránt a meglepetés erejével hat, mivel a korábbi megítélések szerint ezen a helyen nem tettelezték fel harcokat. e nyomon elindulva a majs kiserdő - eddig felkutatlan - területén is végzünk ásatásokat. ugyancsak célunk a mersét földvárral azonosító újabb bizonyítékok feltárása, amit a merse területén rejtőzködő újabb tömegsírok felnyitásával szándékozunk elérni.

- a fentieket összefoglalva azt mondhatom, hogy a mohácsi csatátér helyéről 1962-ben és az ezt követő években megjelent publikációk helytállóan bizonyultak és a jelenleg folyamatban levő és még több éven át folytatódó ásatások most már a korábbi feltételezések, következtetések tárgyi anyaggal történő bizonyítását, megerősítését szolgálják - fejezte be nyilatkozatát a mohácsi csatátér neves kutatója. /mti/

9.37/e

- 16 -

mti

mti

bb 14. eltűnnek a régi cselédlakások

a vid fm/sk-ju ká cz

1967. szeptember 26.

a debreceni városi tanács határozatot hozott a szociális követelményeknek nem megfelelő lakótelepek felszámolására. ennek alapján új lakásépítési akció kezdődött debrecenben. a felszámolásra kijelölt lakótelepeken élő családok részére díjtalanul adott a városi tanács telket. ezenkívül 65.000 forint kamatmentes hitelt kaptak állami támogatásként 30 esztendei törlesztésre. miután az egyszobás, konyhás, mellékhelyiségekkel ellátott épületek 75.000 forintba kerülnek, a családoknak pénzben és saját munkában 10.000 forintot kell az épület létesítéséhez adniok. jelenleg 30 lakás épül debrecenben az akció keretében. a szávai utcán már állnak az új házak. szeptember utolsó napjaiban az első tíz lakásba megkezdődik a beköltözés. november 15-ig tizenhárom, az év végéig pedig hét új házat adnak át rendelkezésükre.

a beköltözésekkel egyidőben megkezdik azoknak a szociális követelményeknek nem megfelelő lakások lebontását, amelyekből a családok kiköltöztek. így kerülnek lebontásra a város külső területein levő egykori cselédlakások. ugyancsak megkezdik a nem megfelelő lakások felszámolását debrecen külsőségi részén, az úgynevezett „citromszigeten”, is. a jövő évben újabb lakások építésével nyújtanak segítséget a rászoruló családoknak. /mti/

--

bb 18. kétezer köbméteres viztorony épül békéscsabán

vid kz/sk-ju ká

1967. szeptember 26.

az új lakótelepek és a gyorsan fejlődő ipar ellátására 2000 köbméteres viztorony építését kezdték meg békéscsabán. a 8,300.000 forintos költséggel épülő viztorony 60 méter magas lesz. a tervek szerint egy év múlva adják át rendelkezésükre. /mti/

--

9.45/szb

-17-

mti

mti

bb 15. páncélos lovag kétélű kardja - a mohácsi csatátér
belső küzdőtérét kutatják a borza-patak mentén

c vid fm/sk-lm ká

1967. szeptember 26.

Dr. Papp László, a Janus Pannonius Múzeum nyugalmazott igazgatója, - aki 1962-ben tisztázta a mohácsi csatátér helyét és ennek kapcsán megtalálta és feltárt több tömegsirt, - most a belső küzdőtér helyének bizonyító leletekkel alátámasztott, pontos meghatározásán dolgozik. munkájáról, amelyben a honvédség - tábori felszereléssel kivonult - ötven katonája segít, az MTI munkatársának a következőket mondta:

- a szoroson vett belső küzdőtér kutatását folytatjuk, és ebben az 1962-ben feltárt merse faluhoz, mint a magyar támadás feltételezett centrumához igazodunk. a kutatáshoz kitűnő támpontot nyújt Brodaries István sokat vitatott csataleírása, amelynek hitelessége nyomról-nyomra beigazolódik, eltekintve olyasfélék eltérésektől, hogy a merse néven ismert település Brodaries krónikájában földvár néven szerepel. a jelenlegi ásások a borza-patak mentére - pontosabban a borzatanya néven ismert épületcsoport keleti oldalára - koncentrálnak, arra a helyre, ahol a magyar sereg balszárnya indult támadásba, illetve ahová a jobbszárny legfelsőbb egységének támadása még elérhetett. ezirányú kutatásunkhoz váratlan támpontot nyújtott egy páncélos lovag kétélű kardja, amelyet a harcos lovának csontvázával együtt fordított ki Lencz Jakab termelőszövetkezeti traktoros ekéje a földből. a fegyver egykori tulajdonosa feltehetően azokhoz a magyar seregbeli harcosokhoz tartozott, akik a legjobban megközelítették a török sereg balszárnyát. az a tény egyébként, hogy a támadás elérte a majs alatt húzódó domborulat lábát, a régészekre és a történészekre egyaránt a meglepetés erejével hat, mivel a korábbi megítélések szerint ezen a helyen nem tettelezték fel harcokat. e nyomon elindulva a majs kiserdő - eddig felkutatlan - területén is végzünk ásatásokat. ugyancsak célunk a mersét földvárral azonosító újabb bizonyítékok feltárása, amit a merse területén rejtőzködő újabb tömegsírok felnyitásával szándékozunk elérni.

- a fentieket összefoglalva azt mondhatom, hogy a mohácsi csatátér helyéről 1962-ben és az ezt követő években megjelent publikációk helytállóan bizonyultak és a jelenleg folyamatban levő és még több éven át folytatódó ásatások most már a korábbi feltételezések, következtetések tárgyi anyaggal történő bizonyítását, megerősítését szolgálják - fejezte be nyilatkozatát a mohácsi csatátér neves kutatója. /mti/

9.37/e

- 16 -

Nk

11.5

bb 14. eltűnnek a régi cselédlakások

a vid fm/sk-ju ká cz

1967. szeptember 26.

a debreceni városi tanács határozatot hozott a szociális követelményeknek nem megfelelő lakótelepek felszámolására. ennek alapján új lakásépítési akció kezdődött Debrecenben. a felszámolásra kijelölt lakótelepeken élő családok részére díjtalanul adott a városi tanács telket. ezenkívül 65.000 forint kamatmentes hitelt kaptak állami támogatásként 30 esztendei törlesztésre. miután az egyszobás, konyhás, mellékhelyiségekkel ellátott épületek 75.000 forintba kerülnek, a családoknak pénzben és saját munkában 10.000 forintot kell az épület létesítéséhez adniuk. jelenleg 30 lakás épül Debrecenben az akció keretében. a Száva utcán már állnak az új házak. szeptember utolsó napjaiban az első tíz lakásba megkezdődik a beköltözés. november 15-ig tizenhárom, az év végéig pedig hét új házat adnak át rendeltetésének.

a beköltözésekkel egyidőben megkezdik azoknak a szociális követelményeknek nem megfelelő lakások lebontását, amelyekből a családok kiköltöztek. így kerülnek lebontásra a város külső területein levő egykori cselédlakások. ugyancsak megkezdik a nem megfelelő lakások felszámolását Debrecen külsőségi részén, az úgynevezett „Citromszigetén”, is. a jövő évben újabb lakások építésével nyújtanak segítséget a rászoruló családoknak. /mti/

--

bb 18. kétezer köbméteres viztorony épül Békéscsabán

vid kz/sk-ju ká

1967. szeptember 26.

az új lakótelepek és a gyorsan fejlődő ipar ellátására 2000 köbméteres viztorony építését kezdték meg Békéscsabán. a 8,300.000 forintos költséggel épülő viztorony 60 méter magas lesz. a tervek szerint egy év múlva adják át rendeltetésének. /mti/

--

9.45/szb

-17-

11.5

Nk

bb 17. nem, tűnik, el nyomtalanul a péti gázgyár - néhány készü-
léke muzeumba kerül.

a vid szf/sk-ju ká 1967. szeptember 26.

harmincötödik, születésnapját, már nem élte meg a péti
nitrogénművek gázgyára, nagy erővel dolgoznak a bontásán. a szén-
ből gázt gyártó üzem helyett belépett a termelésbe a földgázbon-
tó állomás és ezzel a hazai nitrogénműtrágyaipar kezdeti kor-
szaka zárult le: megszűnt hazánkban a nitrogén műtrágyának szén-
házon való előállítás, miután a borsodi vegyi kombinátban
és a tiszai vegyikombinátban már előbb átálltak a földgázba-
zisa. a péti üzem volt az utolsó műtrágyagyár, ahol lig-
nit felhasználásával jutottak a fontos alapanyaghoz, az ammó-
niához. az átállítás, - mint a legutóbbi műszaki felmérés is igá-
zolta, - mindenképpen kifizetődnek bizonyult: egy tonna ammó-
nia előállítás költsége 5500 forintról háromezzerre csökkent.
naponta 350 tonnányi lignit felhasználása vált feleslegessé.

a régi gázgyár lebontásánál 5000 tonna acél és 6000
köbméternyi téglaelszállításáról kell gondoskodni. a munka
hozzávetőleg ötmillió forintba kerül és jó ütemben halad. a szak-
emberek nagy gonddal járnak el, hiszen az üzem nyilvántartott
értéke 90 millió forint volt, s a berendezések egy részét
még fel lehet használni.

a lebontásra ítélt gázgyár azonban nem, tűnik, el nyom-
talanul. a várpalotai vegyipari muzeumban kiállítják majd az
üzem fontosabb berendezéseinek kicsinyített mását. néhány ki-
sebb készüléke is a vitrinekbe kerül. döntöttek a gázgyár helyén
felszabaduló térség felhasználásáról: az elképzelések szerint
itt modern műtrágyagyárat építenek, amelynek kapacitása a jelen-
leginek nyolc-tízszerese lenne. /mti/

9.50/szb

-18-

Kb

11.12

bb 19. konzerválják a szombathelyi skanzenba kerülő épületeket
a vid fm/sk-ju ká cz 1967. szeptember 26.

a szombathelyen létesítendő szabadtéri néprajzi muzeumba
az első népi műemlék-jellegű épületet nemeskolltárról szállí-
tották. a szétszedett épületet - az ugynevezett füstös-konyhás
családi házat - újból felépítése előtt tartósítják. erre a
célra betonvázaz fészert építettek, ahol nagyméretű betonvályu-
ban vegyszerekkel pácolják, konzerválják a falakat és a fá-
ból készült szerkezeti elemeket.

a skanzen következő, lakója, a szombathely határában
lévő szima-malom lesz. szakszerű bontását már megkezdték. a fa-
lumzeum számára kijelölt legszebb és legértékesebb épületeket
folyamatosan szállítják szombathelyre. itt kap majd helyet töb-
bek között a szalafői kerített ház, a pornóapáti fakéményes ház,
a felsőszőlőki vend ház, számos faluból egy-egy telekegyüt-
tes, harangláb, felépül továbbá egy fazekasműhely és egy régi
kovácsműhely. a műemlékfalu megismerteti majd a látoga-
tókkal a vasi pajtatípusokat is. /mti/

.-

bb 21. megkezdődött a feldolgozás - négyszázötven vagon hib-
ridkukoricavetőmagot, gyártanak, hódmezővásárhelyen

a vid kz/sk-ju ká 1967. szeptember 26.

a hódmezővásárhelyi állami gazdaság hibridkukorica üze-
mében megkezdődött a feldolgozási idény. elsőnek a délalföldi
mezőgazdasági kísérleti intézetben nemesített szegedi 75-ös
fajtát dolgozzák fel. később a külföldi vállalatok megbízásából
export-célokra termelt nyugatnémet és angol fajták kerülnek az
üzembe. a, kukoricagyár, kapacitásának növelése 6,200.000
forintot költöttek az idén. új francia gyártmányú morzsoló-
és szemszárítóberendezést szereltek fel, növelték az előtároló
befogadóképességét, s hamarosan elkészült egy új 100 vagonos mag-
tár is. az idén 450 vagon hibridkukorica vetőmag kerül ki az
üzemből. /mti/

.-

9.55/ju

-19-

11.12

Kb

bb 20. gyűjteményből kapott dokumentumok is szerepelnek a szovjetunió ötven éves jubileumát köszöntő szegedi kiállításon

b vid -fm/tné-Lm ká

1967. szeptember 26.

a nagy októberi szocialista forradalom ötven éves jubileuma alkalmából nagyszabású kiállítást rendez szegeden a csongrád megyei legújabbkori történelmi bizottság. a helyi muzeum képtárában dokumentumok százai mutatják majd be az orosz forradalmak történelmét, a szovjetunió öt évtizedes fejlődését. a sokrétű anyagban látható lesz a bolsevikok egyik ukrán műszaki alakulatának lobogója, amely alatt 1917-ben harcoltak az ellenforradalmárok ellen. a muzeumban anyagrendezés közben most került elő egy cári, kétfejű sást ábrázoló embléma, amelyet ugyancsak 1917-ben a breszt-litovszki vár bomlókzataról távolítottak el a katonák és pontosan ki nem deríthető körülmények között hozták el Magyarországra. a nagy októberi szocialista forradalomra utaló, szegeden megjelent újságcikkek, levéltári iratok mellett kiállítják a petrográdi munkások 1917-ben kiadott egyik felhívását, amelyben a világ népeit a békére, a szovjet hatalom melletti szolidaritásra mozgósítják.

érdekes színpoltja lesz a kiállításnak a szeged testvérvárosából, az egyesszai történelmi és munkásmozgalmi muzeumtól kapott mintegy 200 különféle fotodokumentum, amelyek a hős város forradalmi eseményeiről és fél-évszázados történetéről, fejlődéséről tanuskodnak. a képek szemléltetik szeged és egyessza testvérvárosi kapcsolatainak különféle megnyilvánulásait is. az anyag összeválogatása céljából gyűjteményben járt szegedi delegáció tagjai saját diafelvételeiket is vetítik majd a kiállításon. /mti/

..-

bb 22. új járdák, gyermekjátszóterek, korszerű üzletek békésben - sorra megvalósulnak a jelölőgyűléseken elhangzott javaslatok

a vid-fm/tné-Lm ká

1967. szeptember 26.

békés megye városaiban, falvaiban és tanyavilágában a tavaszi választást megelőző jelölőgyűléseken több ezer közérdekű javaslat hangzott el. elsősorban a városok, falvak fejlesztésére, szépítésére tettek javaslatokat a választó-polgárok, de sok kérés hangzott el az utjavítás meggyorsításával kapcsolatosan is. a jelölőgyűléseken tett javaslatokat a képviselők és a tanácsstagok az illetékes fórumokkal megvitatták, s fontossági sorrendben láttak hozzá azok megvalósításához.

/folyt.köv./
9.50/Lm

- 20 -

MLK

11.95/L

bb 22. /új járdák ... 1. folyt./-Lm

már az első fél esztendő sok eredményt hozott békésben. battonya környékén hozzáálltak a megye legrosszabb közutjainak javításához. a szarvasi járásban csaknem hatezer négyzetméter új betonjárda épült, 70 000 négyzetméternyi területen javították meg a földutakat, a vízvezeték-hálózatot 17 kilométerrel, a villanyhálózatot szintén több kilométerrel gyarapították. korszerűsítettek több tucat boltot és számos orvosi rendelőt bővítettek az elmúlt hónapokban. új gyermek játszóterek, parkok épültek. a szarvasi járásban a közérdekű javaslatok alapján eddig mintegy nyolcmillió forint értékű munkát végeztek. ebből a társadalmi munka értéke megközelíti az egymillió forintot. békéscsabán, orosházán, gyulán és másutt a lakosság segítségével, a tanácsstagok és a népfront-aktivisták közreműködésével szépültek az utcák és a terek. /mti/

..-

bb 23. halálos közlekedési baleset

fe/lk-Lm zs

1967. szeptember 26.

hegyhátszentmárton és ivánc község között egy zuzott kővel kirakott lejtős úton kerékpárjával megcsuszott szalai istvánné 52 éves háztartásbeli és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

..-

bb 24. halállal végződött a tömegverekedés

i fe/lk-Lm zs

1967. szeptember 26.

a szabolcs megyei rendőrfőkapitányság eljárást indított vánkus istván 38 éves traktoros, balogh pál 29 éves gépkezelő, kántorjánosi lakosok, mizsei ferenc 52 éves mezőőr, mizsei ferencné 45 éves háztartásbeli, és czomba józsef 27 éves tsz-tag, vajai lakosok ellen.

a társaság mizsei ferenc lakásán - pócsi jános 32 éves tsz-tag, vajai lakossal együtt - szóváltásba keveredett, amely verekedéssé fajult, s ennek során egymást baltával, kalapáccsal, késsel, karóval és fokossal bántalmazták. a verekedés következményeként pócsi jános a lakástól nem messze az uttesten a kés-szurástól eredő sérüléseibe meghalt. czomba józsef életveszélyesen, mizsei ferenc súlyosan, felesége pedig könnyebben megsérült. a rendőrség vánkust és baloghot őrizetbe vette és a másik három verekedő ellen is eljárás indult. /mti/

9.55/Lm

- 21 -

MLK

MLK

bb 25. ágyban cigarettaozott

i fe/lk-lm zs

1967. szeptember 26.

Liszka Károlyné 55 éves felszolgáló. dohányzás közben az asszony elaludt, az ágyban tüzet fogott és Liszka Károlyné füstmérgezésben meghalt. /mti/

--

bb 26. meghalt Gyurákovits Imre, a párt régi harcosa

vid ká/sk-lm bs

1967. szeptember 26.

Baján elhunyt Gyurákovits Imre, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrenddel kitüntetett nyugalmazott rendőrfőhadnagy. Gyurákovits Imrét szeptember 27-én Baján, a 8. körzeti pártszékházban bucsuztatják. /mti/

--

bb 27. a szlovák párttörténeti intézet igazgatója Budapesten

k zs/tr-lm zs

1967. szeptember 26.

B. Graca, a szlovák kommunista párt központi bizottsága mellett működő párttörténeti intézet igazgatója, továbbá Otto Krányák, az intézet igazgatóhelyettese Budapestre érkezett. A vendégek az MSZMP központi bizottsága mellett működő párttörténeti intézettel folytatandó együttműködésről tárgyalnak. /mti/

--

11.30/lm

-22-

kk

12⁴⁵ J

bb 28. közlekedési balesetek a fővárosban

zs/tr-ju zs bs

1967. szeptember 26.

A II. kerületben az Árpád fejedelem útja és a Zsigmond tér torkolatában Nagy Géza 42 éves budapesti lakos motorkerékpárjával szabálytalanul kanyarodott és összeütközött egy személyautóval. A motoros súlyosan megsérült.

Pestlőrincen a Halomi úton Bokor György 43 éves sofőr tehergépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és elütötte Szlimák Lajos 17 éves segéd munkást, aki kerékpárjával szabályosan közlekedett. A kerékpáros súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

Szabálytalanul kanyarodott teherautójával Soós József 39 éves gépkocsivezető a VI. kerületben a Rudas László utca és a Dózsa György út torkolatában, s összeütközött egy motorkerékpárral, amelyet Varga Gábor 25 éves fényező vezetett. A baleset következtében Varga Gábor súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

Nem az előírt helyen ment át az uttesten Kovács Józsefné, 62 éves nyugdíjas a XX. kerületben a Marx Károly úton, s egy motorkerékpár elütötte. Az asszony súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

Kispesten, a Gábor Andor utcában Székely Sándor 44 éves sofőr szabálytalanul kanyarodott személyautójával és összeütközött egy kerékpárossal. A kerékpáros - Horváth Lajos 18 éves lakatos - súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. /mti/

--

bb 29. elhunyt Stefan Nadasan professzor,

lk-ju zs

1967. szeptember 26.

A román szocialista köztársaság akadémiájának tagja, a magyar tudományos akadémia tiszteleti tagja. Ebből az alkalomból Rusnyák István, az MTA elnöke részvétlétviratot intézett a román akadémia elnökségéhez. /mti/

--

11.40/ju

-23-

12⁴⁵ J

kk

bb 30. tíz év alatt 1 milliárd 100 millió forint a felsőfoku technikumok fejlesztésére - pedagógusok, ifjúsági vezetők országos értekezlete a műszaki szakemberképzés legfiatalabb oktatási intézményeiről

t di/hné-ju zs

1967. szeptember 26.

pedagógusok, ifjúsági vezetők és a különböző tárcák képviselői vitatták meg kedden budapesti a felsőfoku hiras és műszeripari technikumban a műszaki szakemberképzés legfiatalabb oktatási intézményeinek, a felsőfoku technikumok hálózatának helyzetét és feladatait, a tanácskozáson, amelyet a kisz és a művelődésügyi minisztérium a szakminisztériumokkal együtt hívott össze, dr. gombár józsef, az országos egyetemi és főiskolai tanács főtitkára tartott vitaindító referátumot. beszámolt arról, hogy a legutóbbi adatok szerint a felsőfoku oktatási intézmények hallgatóinak 23 százaléka tanul már felsőfoku technikumokban és szakiskolákban, amelyek közül a legjobbak a következő években elnyerhetik a műszaki főiskola rangját.

államunk a második ötéves terv időszakában mintegy 500 millió forintot költött, a harmadik ötéves tervben pedig körülbelül 600 millió forintot irányzott elő a felsőfoku technikumok hálózatának fejlesztésére, felszerelésének korszerűsítésére. a szakminisztériumok ezenkívül saját eszközeikből is gyarapítják az intézmény munkájához szükséges gép- és műszerparkot.

még ma is gondot okoz, hogy az oktatásnak csak 50 százaléka főállású, 6 százaléka másodállásban, 44 százaléka pedig óraadóként dolgozik a felsőfoku technikumokban, - hangsúlyozta a referátum, s kitért arra is, hogy jelenleg még az átlagosnál kevesebb kollégium áll a hallgatók rendelkezésére. sok vidéki fiatal lakik még munkásszállásokon, középfoku intézmények diákotthonaiban és más ideglenes megoldást jelentő helyeken. különösen a szakiskolákban magas azoknak a fiataloknak az aránya, akik albérlésbe kényszerültek.

örvendetes - állapította meg az előadó -, hogy eddig olyan szakemberek végeztek a felsőfoku technikumokban, akiknek munkája, magatartása kiérdemelte az ipar és a társadalom vezetőinek elismerését.

/ folyt. köv./

12.35/ju

-24-

Nk

bb 30. / tíz év... 1. folyt. /-ju

a tervek szerint a következő években a nappali tagozatokon 65-70, az esti tagozatokon pedig mintegy 40 százalékkal növekszik a felsőfoku technikumok hallgatóinak aránya.

a referátumot vita követte. /mtl/

.-

bb 32. időjárásjelentés

gg-ju

1967. szeptember 26.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 26-án, kedden 13 órakor:

meleg marad az idő

észak-európában az átlagoshoz viszonyítva kissé hűvös, felhős, változékony az idő. szárazföldünk nagyobb részén azonban az évszakhoz képest lényegesen melegebb idő uralkodik. hétfőn délután nyugat-európa egy részén nyári meleg, száraz idő volt, a hőmérséklet általában meghaladta a 25, bordeauxban és madridban pedig elérte a 30 fokot. a kárpát medence térségét egyelőre időromlás nem fenyegeti. hazánkban hétfőn a reggeli ködtől eltekintve száraz, napos idő volt. a hőmérséklet a ködös területeken csak 20, máshol 23-27 fokig emelkedett. kedd hajnalra 9-14 fokig hűlt le a levegő, sok helyen ködképződés kíséretében. délelőtt a nyugati megyékben helyenként még megmaradt a köd, ott 11 órakor csak 15-19, máshol ugyanakkor 20-25 fokot mértek.

budapesti hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 17,6 fok volt, 2,6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesti a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete sifoknál 11 órakor 19 fok volt.

/ folyt. köv./

13.45/

-25-

Nk

bb 32. / időjárásjelentés... 1. folyt. /-ju

várható időjárás szerda estig: kisebb felhőátvonulások, eső nélkül. éjjel gyenge légáramlás, napközben megélénkülő déli, délnyugati szél. sokfelé reggeli és délelőtti köd. meleg marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 24-28 fok között, a tartósan ködös helyeken kevéssel 20 fok felett.

a duna vizállása kedden délelőtt 11 órakor budapestnél: 268 centiméter. /mti/

..-

bb 33. barcognak a dámszarvasok

a vid ká/sk-ju bs

1967. szeptember 26.

a gyulai vadrezervátumban, megkezdődött a dámvadak barcogásának nevezett nászidőszaka. böröczky kornélnak, a vadgazdaság vezetőjének tájékoztatása szerint, a barcogás most a szokásosnál korábban következett be, egybeesett a gímszarvas bögéssel.

a mintegy 32.000 holdas gyulai állami vadgazdaság világviszonylatban első helyen áll a dámvadtenyésztésben. már negyedszázaddal ezelőtt világrekordnak számító lapátos agancsot zsákmányoltak ott, majd ezt is megdöntve 1954-ben 4,80, 1961-ben pedig 4,95 kilogrammos lapátú dámbikát ejtettek el gyulajon.

az idén szépen fejlődött az állomány, amely - az előirt selejtezés folytán - a tehenekkel és borjakkal együtt mintegy 800-ra becsülhető. a rezervátum vadászai nagyon szép lapátos bikákat figyeltek meg. a gímszarvasnál kisebb termetű, pettyes szőrű kecses dámbikák vadászata október 1-én kezdődik. ebben az évadban 25 dámszarvasbikát lőhetnek a vadászvendégek a vadregényes gyulai erdőben. /mti/

..-

3
13.15/Lm

-26-

kk

1345J

bb 31. október 6: a csehszlovák néphadsereg napja - milan
mojzisek katonai és légügyi attasé sajtótájékoztatója

t vt/j-lm zs

1967. szeptember 26.

a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából, - amelyet október 5-án ünnepelnek a szomszédos baráti államban, - milan mojzisek alezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja szerdán sajtótájékoztatót tartott a rózsza ferenc utcai csehszlovák klubban. kiemelte, hogy a csehszlovák néphadsereg az utóbbi években hatalmas lépést tett előre a katonai nevelés és kiképzés valamennyi területén, s a legkorszerűbb harci eszközök birtokában képes arra, hogy a legbonyolultabb körülmények között is teljesítse a haza védelmében ráháruló kötelezettségeket.

a katonai attasé elmondotta, hogy a csehszlovák néphadsereg napjáról gazdag programmal emlékeznek meg hazájában. ebből az alkalomból ismét sor kerül komarnóban állomásozó, valamint magyarországi alakulatok baráti találkozóira, ami egyben lehetőséget ad tapasztalatcserére és az együttműködés, a hagyományos kapcsolatok még szorosabbra fűzésére. október 5-én csehszlovák katonaművészek érkeznek magyarországra, tiznapos vendégszereplésre.

a sajtótájékoztató résztvevőinek ezután egyebek közt bemutatták a barátság már fegyver nélkül című, a vltava hadgyakorlat idején készült dokumentumfilmet. /mti/

..-

bb 34. költöznek a fecskék

a vid fm/sk-lm ká

1967. szeptember 26.

elnéptelenedtek az alföldi fecskefészkek. a városokban lakó molnárfecskék „látványos”, gyülekezéssel bucsuztak. szegeden a kárász utcában és a klauzál téren volt a legnagyobb „forgalom”, az egyébként csendes madarak a bucsuzáskor éketlen lármát csaptak. szárnypróbálgatások után kisebb köröket irtak le, majd csapatokban vágta neki az utnak. vonulás közben többször is megpihenhetnek, mert a jelenlegi kedvező időjárás, nem siettetni őket. a szeged környéki vadvizek nádasai nyújtanak most menedéket éjszakánként a távozó villásfarkuaknak. /mti/

..-

13.45/szb

-27-

lm 2. sz.

1500

bb 35. aratják a füzvesszőt csongrádban

a vid fm/sk-ju ká

1967. szeptember 26.

csongrád megyében a tiszta és a maros menti füztelepeken megkezdődött az aratás. az árterületek valamikor vadontermű növényét ma már szakszerűen telepített ültetvényeken termesztik. az alföld legkorszerűbb ilyen telepe szegvár község határában van 120 holdon. az új telepítések holdankint 100 mázsa vesszőt adnak.

megkezdődött a feldolgozás is: hatalmas üstökben öt órán át főzik a „termést”, utána lehúzzák a héját. a hántolást - a feldolgozás legnehezebb fizikai munkáját, - az idén már teljesen gépesítették. a hazai kosárgyárakon és háziipari szövetkezeteken kívül exportra is szállít a szegvári telep; olaszországból, ausztriából és belgrádból kaptak az idén nagyarányú megrendelést. /mti/

--

bb 38. öregek napközi otthona romhány községben

vid fm/tné-ju ká

1967. szeptember 26.

kedden ünnepelték az öregek napját a nógrád megyei romhány községben. ebből az alkalomból avatták fel az öregek ujonnan létesített 20 személyes napközi otthonát is. az otthoni társadalmi összefogással rendezték be. /mti/

--

bb 37. hatszáz éves a magyar felsőoktatás - jubileumi ünnepségsorozat pécsen

t fe/lk-ju zs

1967. szeptember 26.

a magyar felsőoktatás hatszázadik évfordulójáról nagyszabású ünnepségsorozattal emlékeztek meg pécsen október 9-14 között. az előkészületekről és a gazdag programról tájékoztatta kedden dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, és dr. galabár tibor pécs város tanácsa végrehajtó bizottságának titkára az újságírókat a magyar sajtó házában.

/folyt. köv./

3.55/szb

-28-

1407 bel

1500 k

bb 37. / hatszáz éves... 1. folyt. /-ju

a jubileumi eseménysorozatot a pécsi nemzeti színházban megrendezésre kerülő kétnapos ünnepi diszülés vezeti be, amelyen a többi között dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese tart előadást „a magyar felsőoktatás fejlődése és feladatai”, címmel. az ezt követő napon hangzik el dr. erdey-gruz tibor akadémikusnak, a magyar tudományos akadémia főtítkárának előadása „a felsőoktatás és a tudomány művelése”, címmel. október 12-14 között öt tudományos ülészakot rendeznek az ősi egyetemi város falai között, így itt tartja első együttes vándorgyűlését a magyar biofizikai, biokémia és élettani társaság.

ezen kívül egész sor más kulturális rendezvény tartja a gazdag programot. érdekesnek ígérkezik a sok értékes dokumentumot felsorakoztató egyetemtörténeti kiállítás, az i. kisplasztikai biennállé, és a felsőoktatási tankönyvkiállítás.

a jubileum alkalmából meghirdetett irodalmi, képzőművészeti és zenei pályázatra beérkezett művek legjobb alkotóinak ünnepségén adják át a díjakat. az évforduló alkalmából értékes kiadványok, bibliográfiák látnak napvilágot a pécsi felsőoktatási intézmények tudományos dolgozóinak tollából.

a hat évszázados jubileumi ünnepségek jelentőségét emeli, hogy a többszáz hazai részvevőn kívül jelen lesznek pécs testvérvárosainak - lahti, lvov, dijon, osztrava és eszék - vezető képviselői és európa számos nagyhirű egyetemének rektorai, neves professzorai.

a pécsi tudományegyetem állami és jogtudományi kara a jubileum alkalmából három nemzetközi hírű jogtudóst avat díszdoktorává: ervin melionar bécsi egyetemi tanárt, jack deaus-sit, a dijoni egyetem állami és jogtudományi karának dékánját és kazimierc opalek-et, a krakkói egyetem állami és jogelméleti tanszékének professzorát. /mti/

--

14.00/ju

-29-

1412 bel
1500 k

bb 36. strandidőt hozott a balatonon a „vénesszonyok nyara”,

b vid fm/sk-lm ká

1967. szeptember 26.

szeptember végén verőfényes, meleg időnek örülhetnek a balaton késői vendégei. a „vénesszonyok nyara”, strandidőt hozott a tóparton: újra feltűntek a fürdővendégek, akik ugyan nem vehetik igénybe a már bezárt kabinokat, de zavartalanul élvezhetik a „szabad-strandolás”, örömeit. különösen nagy a forgalom sídfokon és balatonfüreden. tihanyban a szálloda- és a motelvendégek, - akik szeptember utolsó napjaiban minden szobát lefoglaltak, - délelőtt felkeresik a strandot és napnyugtáig sütkéreznek a homokon.

ezekben a napokban -, az évszakhoz képest - erős forgalmat bonyolít le a mahart balatoni flottája is. bár az elmúlt hét esős, kellemetlenebb időjárása átmenetileg elvette a sétahajózástól az üdülővendégek kedvét, most a nyári melegét kihasználva ismét sokan kelnek viziútra. a még mindig közlekedő tíz balatoni motoros hatezer-nyolcezer utast vesz fedélzetére naponta és a kompokon is többszáz gépkocsi kel át a két part között. tihanyban, balatonfüreden és fonyódon vizitaxik teljesítenek szolgálatot és továbbra is vizen maradnak a sétavitortások. a szot balatoni flottájának egységei egésznapos balatoni utakra indulnak balatonfüred és badacsony között./mtl/

..-

bb 39. biológus napok balatonfüreden

t tf/lk-lm zs

1967. szeptember 26.

pénteken kezdődik balatonfüreden az országos biológus napok eseménysorozata, amelyet most 10. alkalommal rendez a tudományos ismeretterjesztő társulat országos biológiai választmányja. dr. hortobágyi tibor és dr. lányi györgy professzor - kedden a kossuth klubban - ismertette a jubileumi rendezvény programját.

három nap alatt kilenc előadás hangzik el a biológiai tudományok különféle területeinek érdekes, izgalmasnak mondható témáiról. a program tengelyében, az 50. évforduló jegyében, a szovjet biológiai eredmények, tudományos fejlődés áttekintése nélkül dr. soó rezső akadémikus a szovjet botanika fél évszázados kutatási mérlegét vonja meg, szó esik ezenkívül a biokémia, az idegélettan és a neurofizika elméleti és gyakorlati tudósainak munkájáról, az új, nagyszerű felfedezésekről. az előadássorozat másik csoportjában a hazai antropológiai vizsgálatok érdekességeiről számolnak be neves tudósok. közöttük van dr. vértess László, aki a vértesszöllősi ősteletről tart majd beszámolót. a program kidolgozóit most először „ipar és biológia”, címmel is meghirdettek egy szekció-tanácskozást. máris nagy érdeklődés előzi meg dr. bácskai gyulának, veszprémi egyetemi docensnek e témakörhöz kapcsolódó előadását, amely „a biológiai korrózió és a korszerű védekezés”, kérdéseit taglalja.

/folyt.köv./

14.15/Lm

- 30 -

Kézelt
1500fk

bb 39. /biológus napok ... 1. folyt./-lm

a sajtótájékoztatón ezzel kapcsolatban elhangzott, hogy jelenleg évenként mintegy 4 milliárd forint kárt szenved a népgazdaság a biokémiai korrózió következtében. a legnagyobb veszélynek a földalatti kábelek, fémurkolatu vezetékek vannak kitéve. mindeképpen hasznos lesz tehát, ha a balatonfüredi biológus-parlamentben meghallgatják a műszaki szakemberek véleményét, és a tapasztalatokat igyekeznek hasznosítani a biológiai kutatások különleges területein, például az alga-veszély és a baktériumok okozta károsodás elhárításánál.

kétszáz résztvevőt, tudóst, kutatót, pedagógust és más biológiai szakembert várnak a háromnapos balatonfüredi tit-rendezvényre./mtl/

..-

bb 40. hétnyolcados, szintetikus anyagu „mini”, ruha-köpenyek - munkaruha divatbemutató

t kf/kf-lm -cz

1967. szeptember 26.

kedden a 13. kerületi közért kulturtermében nem mindennapos divatbemutatót rendezett a közületi ruhakereskedelmi vállalat. a divatbemutatón az állami és a szövetkezeti kereskedelem vezetői, dolgozói előtt azt a 26 új munkaruha modellt vonultatták fel, amelyeket a bolti dolgozók kérése, véleménye alapján gyártattak. az új típusu munkaruhákat részben a szegedi ruhagyárban tervezték, részben a baráti országokból kapott rajzok alapján állították össze.

az új modellek csinosak, tetszetősek, praktikusak, s mindezek mellett még divatosak is. többségük alapanyaga a régi vastag pamut és vászon helyett szintetikus, polieszter, viszkóza, sima és pettyes nylon, sőt jeszter. az eddigi formátlan, hosszú köpenyek helyett a mostaniak hétnyolcados, háromnegyedes „mini”, méretűek. van köztük galléros, anélküli ujjas és ujjatlan, téli és nyári viseletre alkalmas modell. egy-egy köpeny ruhát színes zsinor, tűzés, elütő színű textil szegés, színes nylon gallér és kezelő tesz díszesebbé, tetszetősebbé. nagy tetszést aratott a férfiak munkaköpenye, amely fehér szintetikus anyagból, szürke selyem gallérral és kezelővel készült. ugyancsak elegánsak a férfi eladó-kabátok fehér szatén gallérral, bevont gombokkal. általános vélemény, hogy a bemutatott modellek közül egyrészt színválasztékuk, másrészt fazonválasztékuk miatt valamennyi kereskedelmi vállalat talál dolgozóinak megfelelő munkaruhát. a női köpenyruhák pedig még otthoni munkaruhának is megfelelnek, s akár utcai viseletre is alkalmasak.

az új modellek egy részt már az idén forgalomba hozza a közületi ruhakereskedelmi vállalat, s így az év végi ünnepi vásáron remélhetőleg már találkozunk velük a pulatok mögötti eladókon a közönség./mtl/

14.30/Lm

14.28.201

..-

-31-

bb 41. megkezdődött a jövőévi naptárak árusítása

i kf/kf-ju cz

1967. szeptember 26.

a papír és írószer üzletekben megjelentek a jövő évi naptárak. az előző évekket szemben az idén az üzletek már a kezdetben szinte a teljes választékot árusítják. az 1968. évi zsebnaptárak 24 féle változatban, a reprodukciós, művészi kivitelű falí és asztali naptárak 16 féle kivitelben kaphatók. ugyancsak már most forgalomba kerültek a határidő naplók.

a zsebnaptárak, azonkívül, hogy típusok szerint bőséges helyet adnak a napi-óra beosztáshoz, sok hasznos adatot közölnek a népnapokról, a társadalmi eseményekről. megtalálni bennük a külföldi pénzegységek, súlyok, mértékegységek átszámítási táblázatát, a postai vasuti díjszabásokat, a különféle intézmények címeit, a Föld országainak legfontosabb adatait, stb.

miután az elmúlt hetekben sokan keresték, a fővárosi papír és írószerekkereskedelmi vállalat a jövő tanévre külön naptárt készített a diákok számára. az iskolai naptári év augusztustól-júliusig tart. /mti/

--

bb 42. aláírták a magyar-román idegenforgalmi egyezményt

t hbj/hné-ju cz

1967. szeptember 26.

kedden dr. vitéz andrás, az országos idegenforgalmi hivatal vezetője és nicolae bozdog, a román nemzeti idegenforgalmi hivatal elnöke egyezményt írt alá a két ország közötti idegenforgalmi szélesítéséről. az ünnepi aktuson részt vett szurdi istván belkereskedelmi miniszter, a külügyminisztérium több vezető munkatársa, ott voltak a budapesti román nagykövetség képviselői. az aláírást követően a két ország idegenforgalmi vezetője méltatta a megállapodás jelentőségét.

az egyezményben rögzítették, hogy tovább szélesítik a két ország közti idegenforgalmat, az idegenforgalmi irodák csoportos, továbbá szervezett egyéni utazási lehetőségeket teremtenek, elősegítik az egyéni - nem szervezett - idegenforgalom kiépítését, munkálkodnak a gépkocsi-turizmus kiterjedésében, az idegenforgalom érdekében fejlesztik a vasuti, a közuti, a folyami és a légi összeköttetést, magyar és román nyelven prospektusokat, utirajzokat jelentetnek meg s megteszik az intézkedéseket bukarestben magyar, budapesten román idegenforgalmi tájékoztató iroda létesítésére.

/ folyt. köv. /

14.45/lm

-32 -

14.45/lm
14.45/lm
14.45/lm

bb 42. / aláírták a... 1. folyt. /-ju

nicolae bozdog az mti munkatársának az aláírást követően a következőket mondotta:

- a tárgyalások során alkalmunk volt megvizsgálni a két ország közötti idegenforgalom szélesítésének lehetőségeit. tárgyaltunk ezekről a problémákról szurdi istván belkereskedelmi miniszterrel, dr. vitéz andrással, az oih vezetőjével, az idegenforgalom sok vezető munkatársával. úgy véljük, megbeszéléseink gyümölcsözőek voltak, jó légkörben zajlottak le. véleményünk szerint eszmecserénket az a szellem jellemezte, amely a két ország párt- és kormányvezetőinek tárgyalásain is megnyilvánul. reméljük, hogy az idegenforgalom is erősíti a két ország közötti kapcsolatokat. úgy gondoljuk, hogy jövőre mindkét országból kölcsönösen mintegy 100000 turista látogatására számíthatunk, s a következő években mind inkább kibontakozik Magyarország és Románia közt a tömegturizmus. ennek elősegítésére már a legközelebbi időben sor kerül az idegenforgalmi szakemberek tapasztalatcseréjére és a jövőben kempingeket kínálunk a magyar fiataloknak a tengerparton, román fiatalok, turisták pedig a Balaton melletti kempingeket keresik fel. míg a román idegenforgalom a téli sportokra nyújt lehetőségeket, addig román turisták részt vesznek a magyar kulturális és művészeti eseményeken.

valószínű, - hangsúlyozta nicolae bozdog - a most aláírt első idegenforgalmi egyezményt még további más egyezmények követik, amelyek arra vezetnek, hogy jelentős fejlődést érünk el idegenforgalmi kapcsolatainkban is. /mti/

--

bb 45. ,, ecsettel a rába mentén,, - kiállítás sárváron

vid fm/sk-ju cz

1967. szeptember 26.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére kedden kiállítás nyílt sárváron, a Kossuth Lajos művelődési házban. az ,, ecsettel a rába mentén,, című tárlaton a művelődési ház képzőművészeti körének tagjai mutatják be alkotásaikat. /mti/

14.50/szb

--
-33-

14.50/szb
14.50/szb

bb 43. az első magyar tanácskozás a műszaki és az orvostudományok együttműködésének eredményeiről, az orvos-technika fejlődéséről - a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület sajtótájékoztatója

t tz/gg szb -cz

1967. szeptember 26.

Szerda és szombat között rendezti a technika házában a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület az első magyar orvostechikail konferenciát. az orvosok és a műszakiak most először tárgyalják meg együtt azokat az új elképzeléseket, kutatásokat, amelyek mindkét tudományterület fejlődését szem előtt tartva, a legkorszerűbb segédeszközöket kívánják a gyógyítás szolgálatába állítani. e tanácskozás tematikáját, programját és jelentőségét kedden délelőtti vázolták a technika házában a sajtó képviselői előtt a konferencia rendezői.

elmondták, hogy a konferencia résztvevői körülbelül hatvan előadás alapján olyan új technikai módszereket, elveket és eljárásokat tárgyalnak meg majd, amelyeknek az elkövetkezendő években fontos szerepük lehet az orvosi gyakorlatban. így például a keringési rendszer vizsgálatára alkalmas, továbbá biotelemetriai, kibernetikai, radiológiai, stb. módszereket és eszközöket.

a konferencia kifejezetten a magyar orvostechikail kutatások jelenlegi helyzetét kívánja felmérni, de külföldről is jelentős érdeklődés nyilvánul meg iránta. a tanácskozáson előreláthatólag körülbelül 250 szakember vesz majd részt, köztük 15 olyan külföldi - bolgár, lengyel, ndk-beli és nyugatnémet - vendég, akit nemzetközileg elismert szakértelmük miatt hívtak meg rendezőség.

a konferencián ismertettek néhány világszínvonalon álló, eredeti magyar műszaki megoldást is. ilyen például a központi fizikai kutató intézet 256/512 csatornás analízatorának alkalmazása az orvostechikailban, új magyar biotelemetriás - távélettani vizsgáló -műszer, a térhatású röntgenfelvételek készítése, ionterápiás készülék, stb. számos előadásban ismertetik majd azokat a módszereket, amelyeket a hazai szakemberek a számítógépeknek a gyógyászatban való alkalmazására dolgoztak ki. /mti/

--

14.55/szb

-34-

1000 Zala
15200

bb 44. új gyakorlat a jogalkotók és törvényhozók kapcsolatában - hatvanöt hozzászólás a törvénytervezetekkel, illetve javaslatokkal foglalkozó bizottsági üléseken - az országgyűlés növekvő szerepének jegyében készítették elő a szerdán kezdődő ülészakot

i di/hné szb zs

1967. szeptember 26.

nagyjelentőségű feladatok várnak az országgyűlés szerdán kezdődő ülészakára, - bizonyítja az ipari, a mezőgazdasági, valamint a jogi-, igazgatási és igazságügyi bizottság tanácskozás-sorozata, amelynek fórumán három készülő törvénnyel foglalkoztak két alkalommal is a képviselők. előbb tervezet majd törvényjavaslat formájában vitatták meg az új munka törvénykönyvről, továbbá a mezőgazdasági termelőszövetkezetekről, valamint a földtulajdon és a földhasználat továbbfejlesztéséről szóló jogszabályokat.

eztúttal első alkalommal előzetes megvitatásra is a képviselők rendelkezésére bocsátották a törvénytervezeteket, hogy részleteiben is jó előre megismerjék az előző stációkon kialakított elképzeléseket, álláspontokat és hogy a széleskörű vita lezárása után, de még a törvényjavaslatok benyújtása, megvitatása előtt kifejthessék véleményüket, elmondhassák észrevételeiket.

a bizottságok ülésein lezajlott vita sokszorosan bebizonyította: érdemes volt változtatni az eddigi eljárási renden, így már eddig is jól kamatozó és a jövőre még többet ígérő vonással gazdagodott országgyűlésünk munkája. mind a munka törvénykönyve, mind a mezőgazdasági termelőszövetkezetekről, illetve a földtulajdon és a földhasználat továbbfejlesztéséről szóló törvény tervezetének megvitatásakor szembetűnő volt a hozzászólók nagy száma és az elhangzott észrevételek, javaslatok kedvező fogadtatása. a mezőgazdasági és a jogi, valamint az ipari és a jogi bizottság együttes ülésén összesen 39 felszólaló mondta el gondolatait. a napirendre tűzött kérdések tanulmányozásakor másokkal, helyi gazdasági, szakszervezeti vezetőkkel, illetve dolgozó társaikkal is kicserélték gondolataikat, s ennek alapján fogalmazták meg megjegyzéseiket. ez is hozzájárult ahhoz, hogy bár egészében, általánosságban jónak, az országgyűlés elé terjeszthetőnek ítélték a tervezeteket, sok részletkérdésben módosítást kezdeményeztek. alaposan ellátták tennivalóval a jogalkotókat, akik készségesen és szívesen fogadták a kiegészítéseket. a kormány döntésével ugyanis lehetőséget kaptak rá, hogy a képviselőkkel együtt ők maguk javasolják egy-egy paragrafus továbbfejlesztését, néhány olyan megfogalmazás tökéletesítését, amely eddigi formájában nem állta volna ki az országgyűlési vita, később pedig a gyakorlat próbáját.

/folyt.köv./

15.--/szb

-35-

1044 Zala
17100

bb 44. /uj gyakorlat... 1. folyt./-szb

a különböző megjegyzések, javaslatok ugyanis ajánlások formájában hangzottak el, míg a törvényjavaslatokból kibontakozó vita tapasztalatait összegező határozatok már az országgyűlés plénumát tájékoztatják a szakszervezetek álláspontjáról; arról, hogy milyen kérdésekben tartják szükségesnek a paragrafusok kiégyesítését, módosítását, s hogy helyeslik-e a dokumentumok törvénybe iktatását. az országgyűlésben megszavazott módosító indítványok elfogadása pedig már kötelező a jogalkotók számára.

a törvényjavaslatok benyújtása után megtartott bizottsági üléseken további gyümölcsöző véleménycsere bontakozott ki a készülő jogszabályokról. az ipari, a mezőgazdasági, valamint a jogi-, igazgatási, igazságügyi bizottság tanácskozásának főrumán újabb 26 felszólaló fejtette ki véleményét. megvizsgálták; megfelelően kamatoztatták-e korábbi észrevételeiket, javaslatokat, s ha szükségesnek tartották újabb módosítást kezdeményeztek. ezeket az indítványokat a törvényjavaslatok előadója, az ipari, illetve a mezőgazdasági bizottság elnökei terjesztik az országgyűlés elé. /mti/

--

bb 46. mód aladár előadása szekszárdon

vid-fm/tné-ju ká

1967. szeptember 26.

mód aladár a történelemtudományok doktora a tit országos történelmi választmányának elnöke kedden délután, az októberi forradalom és öröksége, címmel előadást tartott szekszárdon, a megyei muzeum nagytermében rendezett előadói konferencián. /mti/

--

15.00/ju

17.10K

MW

- 3 6 -

bb. 48. nyolcvan vagon kenyeret eszik naponta budapest lakossága - harminc deka az országos napi átlagfogyasztás

a vid-szf/tné/gy/cz

1967. szeptember 26.

debrecenben, kedden délelőtt, a technika házában megnyitották az országos vándoruton levő ötödik sütőipari kiállítást. a kiállítás utóbbi négy év legjelentősebb 85 sütőipari újítását és a sütőipari munkások mozgalmi múltjának anyagát mutatja be.

a bemutató tájékoztatóján elmondták, hogy hazánkban ezer sütőüzem van. a sütőipar dolgozói évente mintegy félezer újítást nyújtanak be, ezeknek legtöbbje a nehéz fizikai munka könnyítését célozza. a kemencéket sok helyen már gázzal vagy olajjal fűtik. jelenleg mintegy 500 kemence dolgozik olajtüzeléssel. a kenyér korszerűbb, szalagrendszerű készítésére, sütésére eddig budapesten, miskolcon és győrött tértek rá, ahol ugynevezett netzban-kemencék működnek. a kenyérfogyasztással kapcsolatban közölték, hogy budapest és környékének lakossága naponta 80 vagon kenyeret eszik meg. hazánkban minden ember naponta átlagosan 30 deka kenyeret eszik, de vannak olyan területek - elsősorban a mezőgazdasági vidékeken, ahol a fogyasztás meghaladja a 40 dekát. budapesten 23,24 deka az egy főre eső napi fogyasztás. /mti/

--

bb. 49. javult a főváros közbiztonsági helyzete - ülést tartott a fővárosi tanács

t hi/gg/zs/gy/bs

1967. szeptember 26.

a fővárosi tanács kedden ülést tartott az újvárosháza nagytermében. kelemen lajos vb elnökhelyettes megnyitója után - első napirendi pontként - sarlós istván, a végrehajtó bizottság elnöke a budapesti tanácsok jövőbeni munkájáról, feladatairól szólt, s ismertette a tanácsi munkában kialakult vezetési módszerek fejlesztésének irányelveit. megemlítette a többi között, hogy az új gazdasági mechanizmus nemcsak gazdasági, hanem politikai, társadalmi, kulturális és egyéb vonatkozásban is számos új feladatot ró a tanácsokra, új munkamódszerek kialakítását követeli meg. a reformot előkészítő egyik határozat például megszünteti a kettős irányítást a fővárosi és más tanácsok szakigazgatási szerveivel kapcsolatban. ez azonban korántsem jelenti, hogy a népgazdaságtól független fővárosi kereskedelmi, egészségügyi, vagy kulturális politikát folytatnak majd, hanem annyit jelent, hogy a felsőbb állami szervek által kidolgozott elvek alapján a főváros önállóan kialakítja a maga gyakorlati tevékenységét, kézbentartja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó vállalatokat, intézményeket. /folyt. köv./

- 3 7 -

16.15/11

17.10K

MW

bb. 49. / javult a főváros... 1. folyt. / gy

ugyanaz a gyakorlat érvényesült majd a fővárosi tanács és a kerületi szervek viszonyában is. itt sem lesz majd kettős irányítás, ez azonban a legkisebb mértékben sem csorbíthatja a főváros és a kerületek eddig kialakult, jó kapcsolatát.

- a reform útján biztosított nagyobb önállóságot a tanácsok úgy tekintik, mint a fokozott felelősség követelményét a rájuk bízott munkáért. ezzel kapcsolatban sarlós istván felhívta a felsőbb szervek figyelmét: bármilyen rendeletet adnak is ki, a tanácsok vonatkozásában mindig vegyék figyelembe a főváros sajátos helyzetét. budapest problémáinak megoldásánál ugyanis nem szabad szem előtt téveszteni, hogy az ország népességének mintegy husz százaléka a fővárosban lakik, továbbá itt összpontosul az ipar 43 százaléka, az állami irányító szervek mindegyikének ez a város ad otthont, s itt működik a kutató intézetek, tudományos intézmények 80 százaléka.

említést tett sarlós istván a különböző szintű tanácsok hatásköri problémáiról is. hangsúlyozta, nem az a lényeges, hogy rendelkezik-e valaki egy adott ügyben hatáskörrel, vagy nem, hanem mindig az a szerv legyen illetékes, amely a leggyorsabban, legértelmesebben és legvilágosabban tud a kérdésben dönteni. ha a gyors és színvonalas megoldás érdekében ésszerűbbnek látszik a hatáskör leadása, akkor természetesen fogjuk tartani a decentralizációt - hangoztattam -, viszont ahol a központosítás inkább előreviszi az ügyet, ott a centralizálás hívei leszünk. természetesen azonban hogy a vezető szerveknek általában nem a helyi jelentőségű ügyekben kell határozniuk, a helyi szerveket viszont változatlanul nem illeti majd meg döntési jog az országos kérdésekben.

befejezésül sarlós istván javasolta a fővárosi tanács erősítse kapcsolatait a budapesti tömegszervezetekkel, hogy segítségükkel a tanácsi szervek jobban megismerjék budapest társadalmának véleményét, kívánságait különböző városfejlesztési kérdésekben, s lehetővé váljék a lakosság nagyobb rétegeinek bevonása a közügyek intézésében.

/folyt. köv./

- 38 -

16.05/11

17.10k

ML

bb. 47. helyére emelték a legnagyobb hazai gyártmányu óriás transzformátort

a/vid/szf/tné/il/cz

1967. szeptember 26.

az országos villamos távvezeték vállalat szolnoki üzemében helyére emelték a legnagyobb hazai gyártmányu óriás transzformátort. a 180 tonna súlyu alkotmányt a vasut ipari vágányáról önjáró hidraulikával emelték le és tették át a speciális szállítási célokra nyugat-németországtól vásárolt hatalmas gépjárműre. a háromszáz lóerős motorral felszerelt 48 kerekű, 40 méter hosszú közúti jármű három óra alatt tette meg a kilenc és félikilométeres utat súlyos rakományával. az üzemi telephelyen, a hatalmas rakomány érkezésének idejére külön utszakaszt építettek, az óriás transzformátort az automatikusan egyensúlyozó nagy hidraulikával emelték a helyére.

a transzformátort jövőre helyezik üzembe, amikor megérkezik az épülő 400 kilovoltos távvezetéken a szovjetunióból a vilamosenergiaszolnokra./mti/

--

bb. 50. két tsz szövetség alakult kedden

ö/vid/szf/tné/il/bs

1967. szeptember 26.

két termelőszövetkezeti területi szövetség megalakulását jelentették kedden.

berettyóújfaluban, a járási tanács nagytermében tartotta alakuló küldöttgyűlését a sárrét - berettyó-körös-vidék termelőszövetkezeteinek területi szövetsége. az egésznapos tanácskozáson 47 közös gazdaság küldöttje mellett részt vett karakas lászló, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára.

a berettyó és a körös mentén gazdálkodó 48 bihari termelőszövetkezet közül 47 csatlakozott a területi szövetséghez. a szövetség több mint 200 ezer holdas területén a legnagyobb gondot a sok belviz okozza. éppen ezért elsőrendű feladatul szabták a szövetségnek: készítsen olyan átfogó, távlati belvizrendezési és hasznosítási tervet, amelyet összefogással valósítanak meg.

a sárrét-berettyó-körös vidék termelőszövetkezetei területi szövetségének elnökévé király gergelyt, a berettyóújfalui dózsitsz elnökét választották, titkára vancsa miklós, a derecskei járási tanács volt mezőgazdasági osztályvezetője lett.

/folyt.köv./

- 39 -

16.10/11

17.10k

ML

bb.50. / két tsz... 1.folyt./ il

a nyírség 94 termelőszövetkezete és tszcs-je a kelet-magyarországi táj harmadik területi szövetségét alakította meg nyírbátorban. ott volt kállai sándor, az mszmp szabolcs-szatmár megyei bizottságának titkára, dr. fábián lajos, a megyei tanács vb. titkára, dr. tóth béla a termelőszövetkezetek országos tanácsának osztályvezetője, a megye társadalmi és politikai életének számos vezetője. a küldöttgyűlés a nyírségi termelőszövetkezetek szövetsége elnökévé mester ferencet, az encsencsi virágzó tsz-elnökét, titkárává iklódi lászlót, a baktalórántházi járási pártbizottság titkárát választotta.

a szövetség fő célja a nagyüzemi gyümölcs-termesztés továbbfejlesztése. a szárazságtól tikkadt homokbuckákból ma már 12 955 hold érleli a világhíres jonathán almát, amely lényegében megszabja a termelőszövetkezeti szövetséghez tartozó gazdaságok fejlődési irányát./mti/

.-.

bb.51. bolgár nőküldöttség

i/fe/hné/zs/il/bs

1967. szeptember 26.

érkezett kedden budapestre a magyar nők országos tanácsának meghívására. a bolgár vendégek megismerkednek a magyar nőmozgalom tevékenységével és felkeresnek több szociális és gyermekintézményt./mti/

.-.

bb.52. divat méretre, teltkarcsuaknak is. a budapesti ruházati szövetkezetek új kollekciójának bemutatója

t/sz/j/il/bs

1967. szeptember 26.

a rákóczi ut 30 szám alatti szövetkezeti bemutatóteremben kedden megtartott sajtótájékoztató után bemutatták a budapesti ruházati kisipari szövetkezetek szövetségéhez tartozó ktsz-ek őszi-téli kollekcióját. a kollekció néhány mintadarabját a bemutatóteremben is kiállították, míg a modellek többségét a manekenek sorakoztatták fel. a szövetkezeti divatkreációk mérték szerint megrendelhetők, illetve elkészíthetők a főváros több mint 200 szövetkezeti szalonjában.

/folyt.köv./

- 40 -

16.40/11

17.10
M.K.

bb.52. / divat méretre... 1.folyt./ il

a kisipari szövetkezetek az ugynevezett tömegigényeket kívánják kielégíteni, ezért nemcsak az ideális testalkatúaknak, hanem a teltkarcsuaknak is terveztek ruhákat, kabátokat. a tájékoztatón elmondották, hogy a lakosság növekvő mértékben veszi igénybe a mértékszabóságokat, illetve a cipőkészítő fiókokat. 1965-ben 148.4 millió forint értékben 211 000 ruhát készítettek, tavaly 202 millió forint értékű forgalmat bonyolítottak le, több mint 250 000 ruha készült, és ez év első felében is hasonló arányban kaptak megrendeléseket. a budapesti cipész ktsz-ek csaknem 40 000 pár cipőt készítettek mérték után./mti/

.-.

bb.53. aranyérem a szovjet tudomány és technika 50 éve kiállítás szervezéséért

k/sz/tr/il/bs

1967. szeptember 26.

bezárta kapuit a szovjet tudomány és technika 50 éve kiállítás. a kiállítás 24 napja alatt több mint félmillió látogató ismerkedett meg a szovjet tudomány és technika kimagasló eredményeivel. a kiállítás vezetősége elismeréssel nyilatkozott arról a szervezési munkáról, amellyel a magyar vásár- és kiállítás-rendező iroda segítette elő a kiállítás sikerét. csernyajev szovjet miniszterhelyettes, az iroda jó munkájának elismeréseképpen droppa gusztáv igazgatónak a nemzetközi kiállítások aranyérmét adta át./mti/

.-.

bb.54. ötven éves a dorogi bányász-könyvtár

vid/szf/sk/il/La

1967. szeptember 26.

kedden ünnepelte alapításának ötvenedik évfordulóját a dorogi józsef attila művelődési ház könyvtára, az ország egyik legrégebbi bányász könyvtára. évenként 70.000 könyv jut el innen a dorogi bányászcsaládokhoz. fél évszázaddal ezelőtt mindössze negyvenen-ötvenen látogatták, most pedig már 1300 rendszeres olvasója van. köztük számosan a nyitás óta megszokták nélkül tagjai a könyvtárnak.

/folyt.köv./

17.00/il

17.10

17.10

17.10

- 41 -

bb.54./ ötven éves... 1.folyt./ il

a jubileum alkalmából hangversenyt rendeztek, amelyre az alapító tagokat is meghívták. könyv- és folyóirat kiállítást nyitottak, s kiállítottak 1920-ban kiadott műveket is./mti/

-. -

bb.55. a hagyományosnál termelékenyebb, 50 százalékkal olcsóbb vegyszeres csatornajavítást mutattak be dunaujvárosban

a/vid/szf/tné/ká/il/la

1967. szeptember 26.

a mélyépitési szakembereknek sok gondot okoz a nagy vízveszteséggel működő csatorna hálózatok kijavitása, vagy újakkal való kicserélése.

négy magyar feltaláló, csanda ferenc mérnök, és három társa csatorna javítási szabadalma: a szuperszilices eljárás minden eddigi módszernél termelékenyebben és olcsóbban teszi lehetővé a csatornajavítást. nincs szükség az uttest a csatorna költséges felbontására, ujjal való cseréjére, ehelyett a meglévő tisztító aknákon keresztül, vegyszeres uton javítják meg a hibás csőcsatlakozásokat vagy hálózatokat. a hibás csatornarészt feltöltik vízüveggel, nem sokkal később kiszivatják, majd vízüveg és erómiu pernye keverékéből előállított oldat kerül a csatornába. ez az oldat zárja el a repedéseket és töréseket. a felesleges oldatot ismét kiszivatják és az egész kijavított csatornaszakaszt fluorit gázzal kezelik. az ilyen módon kezelt és javított hibás csatorna gyakorlatilag teljesen vízzáróvá válik.

kedden dunaujvárosban az építőipari tudományos egyesület és a magyar hidrológiai társaság tájékoztatóján csanda ferenc mérnök csaknem száz építési, tervező és vízügyi szakember jelenlétében ismertette az egyéves gyakorlati munka eredményeit és tapasztalatait. egy év alatt dunaujvárosban és a dunai vasútban összesen 5.200 méter csatornahálózatot javítottak ki, szuperszilices eljárással. az ellenőrző vizsgálatok megállapításai szerint jó eredménnyel. a kijavított szakaszon a vízveszteség a megengedett alatt maradt. az új eljárással a csatornajavítás termelékenyebb és körülbelül ötven százalékkal olcsóbb a hagyományosnál./mti/

-. -

- 42 -

17.05/11

17.20/11
KLV

bb.56. a rádió és a televízió tudósításai az országgyűlés munkájáról

k/ol/gk/zs/il/la

1967. szeptember 26.

a kossuth-rádió szeptember 27-én a 20 órakor kezdődő, a többi napon a 19 órakor kezdődő esti krónikában tudósít az országgyűlés ülészakáról. a televízió a tv-híradó kiadásában rendszeresen beszámol az ülészak eseményeiről.

az október 2-vel kezdődő héten a falurádióban „törvényhozók a törvényről”, címmel a parasztképviselőkkel és a mezőgazdasági állandó bizottság tagjaival, elnökével beszélgetnek a rádió riporterek az új szövetkezeti, illetve földjogi törvényről./mti/

-. -

bb.57. kiosztották a szovjet táncdalfesztivál díjait

i/ms/j/zs/il/la

1967. szeptember 26.

hétfőn az msztb és a kisz központi bizottságának kulturális osztálya nagyszerű szovjet táncdalbemutatót rendezett a madách színházban. a neves szakemberekből álló zsűri a zenekarok első díját - a szovjetunióbeli utat - a budapesti bajtala-triónak ítélte oda. a békéscsabai sigma-együttes második díjként 5000 forintos vásárlási utalványt, a budapesti colour-együttes harmadik díjként 3500 forintos utalványt kapott.

az énekesek első díját - ugyancsak szovjetunióbeli utat - szécsi pál /budapest/ nyerte. az 1000 forintos második díjat megosztották a békéscsabai veress erzsébet, a sigma és a budapesti bene győző a colour-együttes tagja között.

a zsűri különdíjaként 1000 forinttal jutalmazták a budapesti fábián-trió vezetőjét, fábián edét./mti/

-. -

bb.58. gépesített rakodási bemutató a szombathelyi pályaudvaron - az egész országban bevezetik az új tömegárurakodási eljárást

a/vid/szf/tné/il/la

1967. szeptember 26.

kedden, a szombathelyi máv pályaudvaron, nagyszabású gépesített rakodási bemutatót rendezett az aköv és a máv.

/folyt.köv./

17.10/11

17.20/11

17.50/11

- 43 -

bb. 53. /gépesített rakodási... 1. folyt./ it

a két fontos közlekedési és szállítási üzem országos hálózatának szakemberei új rakodógépeket és rakodási módokat ismertettek meg a szállítató vállalatokkal.

hazánkban első ízben mutatták be a „vörös csillag” elnevezésű géppel végzett új tömegárurakodási eljárás nagyüzemi alkalmazását. a gép a vonaton rakodik, vagonról vagonra jár, s a kocsik tartalmát teherautókba emeli, miután a művelet előtt a rakodó brigád tagjai leemelik a kocsik két rövidebb oldalát. egy 25 vagonból álló, kézzel rakott szerelvényt nem egészen négy óra alatt ürít ki a gép. emberi erővel két óra szükséges egyetlen vagon kirakásához. különösen irányvonatok kiürítésénél nagyjelentőségű a gyors, korszerű és gazdaságos eljárás. szombathely után az egész országban alkalmazzák. jelenleg az aköz a tömegárurak 70 százalékát rakja géppel. a bemutatott eljárás széleskörű bevezetésével számottevően nő a nehéz rakodómunka gépesítése, több kocsi áll a szállítatók rendelkezésére. bemutattak ezenkívül egy új, darus rakodógépet, amely nagy súlyú gépek és szóródó anyagok emelésére alkalmas./mti/

--

bb. 49. /javult a főváros... 2. folyt./ gy

dr. sós györgy rendőrfőkapitánya, budapest rendőrfőkapitánya a főváros közbiztonsági helyzetéről tartott tájékoztatót elmondta, hogy a főváros életére - csak úgy mint az egész országra - a biztonság és a nyugalom a jellemző. a bűnözés mértéke budapestben az elkövetett cselekmények számát és minőségét tekintve egyaránt alacsonyabb, mint a felszabadulás előtt volt, s jóval kedvezőbb képet mutat, mint a fejlett kapitalista országok bűnözési helyzete. ez főleg annak köszönhető, hogy a rendőri szervek nagy gondot fordítanak a különböző fajta bűncselekmények megelőzésére, az elkövetés okainak felderítésére, s munkájukban nagymértékben támaszkodnak a társadalom segítségére. az önkéntes rendőri szolgálat például - amelynek mintegy hétezer tagja van már - különösen hathatós támogatást jelent budapest közbiztonságának megszilárdításában.

/folyt. köv./

17.25

17.30

- 44 -

bb. 49. /javult a főváros... 3. folyt./ gy

ezután a főváros bűnügyi helyzetét befolyásoló főbb tényezőkről tett említést a beszámoló. az egyre növekvő idegenforgalommal kapcsolatban megemlítette, hogy egyes bűncselekményfajták száma észrevehetően emelkedett. ilyen például a forintkijárást, nyugati márkájú autók illegális behozatala, adásvétele, stb. a forintkijárástól számottevő részét például úgynevezett „gépkocsi ajándékozás”, utján bonyolítják le.

a beszámoló ezután a súlyosabb bűncselekmények számának alakulását ismertette. például 1965-ben a felszabadulás előttihez viszonyítva a rablások száma több mint 80 százalékkal csökkent - a tapasztalatok szerint ezek nagy részét kocsmái ismeretség után követik el -, az emberölési kísérletek száma napjainkban körülbelül egyharmada az 1935. évinek. hosszú idő óta nem fordult elő olyan emberölési kísérlet a fővárosban, amelynek tettesét a rendőrség rövid időn belül ne leplezte volna le. posta-, bank-, otp fiókokban elkövetett rablás már hosszú ideje nem fordult elő.

kedvezőtlen jelenségként említette viszont a beszámoló a társadalmi tulajdon elleni büntettek számának 10 százalékos emelkedését, ami miatt különleges intézkedéseket léptettek életbe. ilyen például a nyílt ellenőrzések szélesebb körű alkalmazása, a büntetőeljárások és a bűnügyi megelőző tevékenység fokozása. a rendőri szervek rendszeresen írásban felhívják az érdekelt vállalatok, üzemek, államigazgatási szervek figyelmét azokra az okokra, amelyek egy-egy konkrét bűncselekmény elkövetését előidézték.

végezetül a fővárosi közlekedés helyzetével foglalkozott a beszámoló. megemlítette, hogy budapestben jelenleg 127 ezer gépjármű közlekedik, s a számítások szerint az autópark 1970-ig megkétszereződik. a balesetveszély elkerülésére szükséges a fényjelző berendezések számának további növelése; tovább kell fejleszteni a főváros közvilágítását, s az illetékes szervek foglalkoznak koncentrált parkolóhelyek kijelölésével a főváros különböző pontjain.

a beszámolókat a tanácsülés elfogadta, majd dr. mulató jánosnak, a fővárosi népi ellenőrzési bizottság elnökének előterjesztése alapján megtárgyalta és jóváhagyta a budapesti tanácsok és a népi ellenőrzési bizottságok kapcsolatáról, az ellenőrzések tapasztalatairól szóló előterjesztést. befejezésül különböző bejelentésekkel és interpellációkkal foglalkozott a tanácsülés./mti/

--

17.25/gy

17.30

17.30

- 45 -

bb.59. újabb intézkedések a folyók és tavak tisztaságának hatékonyabb védelméről - progresszív bírságolás - megalkakult a vízminőségvédelmi tanácsadó szolgálat országos hálózata

i/sb/lk/il/la

1967. szeptember 26.

a folyók és a tavak szennyeződésének fokozódása világviszonylatban súlyos gondot okoz, mind jobban megnehezíti, rendkívül megdrágítja az ivóvíz beszerzését, a vízművek építését. az sem másodrendű probléma, hogy a szennyeződés kárt tesz a vizek halállományában, a szabad strandolási lehetőségek csökkentésével pedig gátolja az idegenforgalom fejlesztését. magyarországon már jónéhány éve számos rendelkezés kötelezi az üzemeket és vállalatokat a folyók és tavak vízének védelmére. többek között a káros vízszennyezésben vétkes üzemeket megbírságolják. így évente mintegy 25 millió forintot fizettek be az állami vízügyi alapra, amelyből új szennyvíztisztító művek és csatornák építését finanszírozták. a vízvédelem hatékonyságának fokozására most újabb jelentős intézkedésekre került sor.

a kormány új rendelkezésben szigorította a káros vízszennyeződést okozó üzemek, vállalatok bírságolását. így két éves türelmi idő után progresszíven emelkedik a bírság, úgyhogy a harmadik évben kétszerese, a negyedik évben négyszerese, az ötödik és a további években pedig az ötszöröse az alappírságnak. a rendelet azonban türelmi időt sem engedélyez azoknak az új üzemeknek, amelyek ez év október 1-e után szennyvíztisztító berendezés nélkül kezdik meg a termelést, illetve a víz szennyezését. korábban a megbírságolt üzemeknek általában kifizetőbb volt büntetést fizetni, mint drága szennyvíztisztító berendezésekről gondoskodni. az új rendelet alapján viszont öt év után olyan magas lesz a bírság, hogy jobban járnak, ha inkább megépítik a szennyvíztisztító művet. a bírságok összegének növelése egyúttal lehetővé teszi, hogy az állam központi vízügyi alapjából is többet fordítsanak a csatornázási és szennyvíztisztítási beruházásokra. az újfajta bírságolási tarifával 1968. január 1-től büntetik a vétkeseket.

az elsőrendű cél a továbbiakban sem a bírság növelése, hanem a tavak és a folyók tisztaságának védelme, a szennyeződés csökkentése. ezért az új kormányrendelet megjelenésével egyidőben az országos vízügyi főigazgatóság központi vízminőségi felügyelete megszervezte a vízminőség védelmi tanácsadó szolgálat hálózatát.

/folyt.köv./

17. 45/11

- 46 -

17. 20 K

lk

bb.59. /újabb intézkedések... 1.folyt./ 11

valamennyi vízügyi igazgatóság vízminőségi felügyelete szak-szerű és ingyenes tanácsot ad az üzemek szennyvíztisztítási gondjainak megoldására. fontos törekvésük az, hogyha lehetséges, elsősorban egyszerű eszközökkel, esetleg újabb beruházás nélkül is megvalósítható módon csökkentsék a vizek szennyeződését. gyakran előfordul ugyanis, hogy a berendezések szakszerűtlen kezelése miatt nagyobb a szennyeződés a megengedettnél. sok esetben az üzemek gyártástechnológiai módszereinek ésszerű változtatásával, vagy a szennyvíz-kibocsátás időpontjának módosításával is elérhető, hogy csak annyi szennyeződést kapjon a folyó, amennyi még nem jár káros következményekkel.

a tanácsadó szolgálat területi képviselői kedden tartották budapesten első országos értekezletüket, amelyen megállapodtak a tanácsot kérő üzemek segítségének legfontosabb irányelveiben. /mti/

--

bb.60. kitüntetés a fegyveres erők napja jegyében

j/zs/il/la

1967. szeptember 26.

kedden délután katonafiatalokat és ifjúsági vezetőket tüntettek ki a fegyveres erők napja alkalmából a hotel ifjúságban. a munkásőrség országos parancsnoka őt, a belügyminiszter hat, a honvédelmi miniszter tíz fiatalot részesített kitüntetésben a fegyveres testületek és a kiszervezetek kapcsolatainak javításáért, a munkásőrséggel, a karhatalmi és a honvédelmi szervekkel való együttműködésért. kiváló ifjúságpolitikai munkájukért 18-an kapták meg a kisz érdemérem kitüntetést s 75-en az aranykoszorus kisz jelvényt./mti/

--

17.50/11

- 47 -

17. 20 K

nk

bb. 64. hétezer új szállodai ággyal gazdagodik a vendéglátóipar 1970-ig - a szállodák gépészeti és technikai felszereltségéről tanácskoztak az 5. fűtés- és légtechnikai konferencián

vid-szf/tné/gy/la

1967. szeptember 26.

kedden tihanyban megkezdődött az 5. fűtés- és légtechnikai konferencia, négyszázötven szakember, köztük 19 ország mintegy száz képviselőjének részvételével. az építőipari tudományos egyesület, amely háromévenként egy-egy szaktéma megvitatására hívja össze a szakembereket, a mostani konferencia napirendjére a szállodák épületgépészeti és technikai felszereltségének problémáit tűzte ki.

dr. sebestyén gyula építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes, a magyarországi szállodaépítkezések helyzetéről és terveiről tartott előadásában körvonalazta hazánk idegenforgalmának fejlődését is. hangsúlyozta, hogy bár az utóbbi években számottevő fejlődésről számolhatunk be a hozzánk érkező külföldi vendégek elszállásolásában, a hazai szállodafejlesztési program mégsem tart lépést az idegenforgalom növekedésével. sürgetővé vált nagyobb szállodaépítési program végrehajtása. a harmadik ötéves tervben hétezer szállodai ággyal gazdagodik a vendéglátóipar. a programnak megfelelően elsősorban budapest és a balaton-part fejlődik, egyre növekvő idegenforgalmának megfelelően.

korszerűsített szállodáink és a nemrégiben épített hotelek azonban a szép homlokzat, a megnyerő külső mögött, belül nem mindenben elégítik ki a rendkívül sokrétű igényeket. szállodáink gépesítése, technikai berendezése, a vendégek kényelmét szolgáló műszaki berendezés még mindig nem tökéletes, számos helyen pedig erősen hiányos. a hiányt sürgősen pótolni kell, és a jövőbeni építkezéseknél nagyobb szükség lesz az építésszek és a gépészek jobb együttműködésére.

sivó tibor, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője a modern klimaberendezések, a szociálhigiéniai követelmények szükségességéről, a technikai ellátottság fejlesztéséről beszélt. megemlítette, hogy az új síófoki szállodasor már többé-kevésbé kielégíti a nemzetközi igényeket. az épülő budapesti hotel duna interkontinentál, a hazai vendéglátóipar újabb reprezentatív létesítménye lesz.

/folyt./ köv./

18.00/gy

18.00/c

MW

- 48 -

bb. 64. /hétezer új szállodai... 1. folyt./ gy

a szállodaépítési programnak megfelelően 1970-ig 11 nagy szállóból hét a balatonon, négy pedig a fővárosban épül fel. ezeknél az új szállóknál már alapkövetelménynek számít a tökéletes technikai és gépészeti felszereltség.

a bevezető előadások után megkezdődött a négynapos konferencia szakmai előadássorozata. számos hazai és külföldi szakember számolt be a fűtés, a hőellátás, a klimatizálás, a gázcsatorna és a szociálhigiénia gyakorlati problémáiról és a fejlesztés további lehetőségeiről./mti/

bb. 62. heinz wallberg professzor,

k ol/gk/zs/gy/la

1967. szeptember 26.

a wiesbadeni színház főzeneigazgatója kedden budapestre érkezett. a vendég a budapesti zenei hetek alkalmából szeptember 28-án a magyar állami hangversenyzenekart vezényli a zeneakadémián./mti/

bb. 63. az ensz hazánkban tartózkodó munkacsoportjának látogatása a balaton vidékén

vid-szf/tné/gy/la

1967. szeptember 26.

az ensz európai gazdasági bizottságának mezőgazdasági gépészeti munkacsoportja p. dellénbach-nak, a csoport elnökének vezetésével kedden a balaton vidékére látogatott. a vendégek a délelőtti órákban felkeresték a balatonboglári állami gazdaságot, ahol soós árpád főmérnök tájékoztatta őket a gazdaság munkájáról. a munkacsoport tanulmányozta a szőlőtermelés módszereit és megtekintette a balatonboglári öntözőművet.

az ensz delegáció ezután tihany nevezetességeit tekintette meg, majd a délutáni órákban a csopaki növényvédő állomást kereste fel./mti/

18.05/gy

18.00/c

MW

- 49 -

bb.61. többszáz számítási programot adtak az üzemeknek a matematikusok - operációkutatási konferencia veszprémben

vid/fm/tné/il/La

1967. szeptember 26.

a veszprémi vegyipari egyetemen kedden dr. káldi pál rektor megnyitotta a magyar tudományos akadémia országos operációkutatási konferenciáját, amelyen 50 előadás ismerteti a matematikai módszerek alkalmazása terén elért eredményeket.

a négynapos konferencián részvevő 180 szakember többek között olyan témákat vitat meg, amelyek az új gazdasági mechanizmussal kapcsolatban kerültek előtérbe. az elmúlt hónapokban a kutató központok többszáz esetben adtak ki számítási programokat üzemeknek, gyáraknak, kereskedelmi és gazdasági intézményeknek. ezek a matematikai „modellek”, lehetővé teszik, hogy például a lehető legjobb hatásfokkal működjenek a gépi berendezések, szerkezetek. a számítási eredmények ismeretében jobban össze lehet hangolni nagyobb üzemrészek munkáját is.

a konferencián ismertették, hogy a szállítás korszerűsítésére is kidolgoztak matematikai programot. ez elméletileg megindokolja, hogy hazai viszonylatban mikor érdemes bizonyos áru-, félétet vasúttal, hajóval vagy országúton fuvarozni. az elméleti munka a szállító vállalatok közötti munkamegosztással is foglalkozik. érdekes matematikai vizsgálat után adtak utbaigazítást a szénbányák távlati tervének elkészítéséhez a szakemberek. ebben részletezték, melyik bányavidéket, üzemet milyen ütemben kell fejleszteni a lehető leggazdaságosabb munka érdekében. a feladott kérdésekre az elektronikus számítógép adott „választ”, az így kapott „információt”, széleskörűen felhasználták a szakemberek, a tervezők. a magyar tudományos akadémia matematikai kutató intézete a nagyvállalatok régi problémájának megoldására, a készletgazdálkodás jobb megszervezésére adott programot. ez a módszer lehetővé teszi, hogy a folyamatos termeléshez szükséges ugynevezett biztonsági anyag tartalék nagyságát minden eddiginél pontosabban határozzák meg./mti/

--

- 50 -

18.15/11

1900 K
hr

bb.65. francia vendégek szekszárdon

vid/szf/tné/il/La

1967. szeptember 26.

hittagu francia küldöttség látogatott kedden szekszárdra, albert bettencourt-nak, besons, párizs környéki város polgármesterének vezetésével.

a vendégek szekszárd nevezetességeivel és a város vezetőivel ismerkedtek. látogatásuknak az a célja, hogy téstvérvárosi kapcsolatot teremtsenek besons és szekszárd között. a kölcsönös együttműködés lehetőségeiről baráti eszjecsereét folytatnak a hét végéig, s több szekszárdi intézményt, üzemet, gazdaságot meglátogatnak./mti/

--

bb.67. pótlás az „aláírták a magyar román idegenforgalmi egyezményt”, című hírünkhöz

fe/hné/zs/il/La

1967. szeptember 26.

mai bb. 42-es hírünk utolsó bekezdése után kérjük beírni az alábbi szöveget:

„a magyar - román idegenforgalmi egyezmény aláírása alkalmából dimitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete kedden este fogadást adott a nagykövetségnek./mti/

--

bb.66. szovjet hadihajósok látogatása a magyar dunai flottillánál - a honvédelmi miniszter fogadta a hajóegységek parancsnokait - baráti találkozó kőbányai diákokkal

t/vt/gk/8ü/La

1967. szeptember 26.

a tisztelgő látogatásra hazánkba érkezett szovjet haditengerészek kedden délelőtt a magyar néphadsereg dunai flottillájához látogattak.

/folyt.köv./

19.15/11

20.20 K

hr

- 51 -

bb. 66. / szovjet hadihajósok... 1.folyt./ il

a vendégeket tájékoztatták az alakulat életéről, tevékenységéről, majd bemutatták hajóikat és az elhelyezési körleteket. ezt követően a szovjet és a magyar matrózok kulturális szórakoztatták egymást. a látogatás közös ebéddel ért véget.

a délutáni programban a parlament megtekintése szerepelt. ugyancsak délután czinege Lajos vezérezredes honvédelmi miniszter - néphadseregünk magas rangú vezetőinek társaságában - a minisztériumban fogadta a szovjet hadihajó-egységek parancsnokát, n.i. Zolobov elsőosztályú kapitányt, valamint a kíséretében levő tiszteket és szivélyes, baráti beszélgetést folytatott velük.

a szovjet haditengerészek legnagyobb csoportja a kora esti órákban Kőbányán, az 1. László gimnázium orosz tagozatu osztályainak diákjaival találkozott. a gimnazisták énekszámokból, szavaltokból, népi táncokból összeállított műsorral kedvezték a vendégeket, akik viszonyozták a műsort. szellemi vetélkedő formájában adtak számot a diákok arról, mit tudnak a szovjetunióról, a tengerészflotalok pedig Magyarországgal kapcsolatos ismereteikről. a baráti találkozó táncesttel zárult, amelyen magyar dunai flottilla zenekara működött közre.

este a magyar néphadsereg központi klubjában Oláh István vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes bucsuvacsorát adott a szovjet hadihajó-egységek parancsnoki karának tiszteletére.
/mti/

--

19.25/il
2000

- 52 -

ML

bb.68. időjárásjelentés

gk/il/La

1967.szeptember 26.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 19 órakor:

meleg marad az idő.

várható időjárás szerda estig:

kisebb felhőátvonulások eső nélkül. napközben megélénkülő déli, délnyugati szél. sokfelé reggeli és délelőtti köd. meleg marad az idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 24-28 fok között, a tartósan ködös helyeken kevéssel 20 fok fölött./mti/

--

19.50/il

- 53 -

20.10/k

ML

bb.69 . hazaérkezett gruziából az mszbt küldöttsége

k/ms/j/zs/il/la

1967. szeptember 26.

kedden este hazaérkezett a magyar-szovjet baráti társaság öt tagu küldöttsége, amely havasi ferencnek, az mszmp központi bizottsága tagjának a komárom megyei pártbizottság első titkárának vezetésével részt vett a gruziában szeptember 15-25 között megrendezett magyar kulturális napokon. a küldöttséggel együtt hazaérkezett a gruziában járt kilenc tagu művész-csoport továbbá a győri vagon- és gépgyár rába népitánc együttese és zenekara.

a küldöttséget és a művészeket a ferihegyi repülőtéren kristóf istván, az mszbt főtitkára valamint az mszbt és a külügy-minisztérium több vezető munkatársa fogadta. jelen volt v.a . koroljov, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa./mti/

-. -

22.25/il

- 54 -

- v é g e -

kl

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 338-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö d i h i r e k

1967. szeptember 27.

bb.1. ismeretlen dokumentumok, magyar írók a forradalomról - két kötet készült az évfordulóra a szépirodalmi kiadónál

i/tf/lk/zs/il/la

1967. szeptember 27.

elhagyta a nyomdát és néhány nap múlva a boltokba kerül az a két ünnepi kötet, amelyet az 50. évfordulóra jelentet meg a szépirodalmi kiadó „Lenin, október,„ illetve „uj kor nyitánya,„ címmel.

eddig ismeretlen dokumentumok egész sorát tartalmazza az első könyv, amelyet gyurkó lászló írt az emberiség nagy tanítójáról, az októberi forradalom eseményeiről, Lenin munkásságáról és a történelmi sorsforduló jelentőségéről. szakított a szerző azzal az életrajz-írási módszerrel, amelyre korábban több példa adódott, hogy a leninről szóló könyvekben a forradalom vezéralakjának jávára elhanyagolták az események hátterének megrajzolását. ez a mostani kötet szerves összefüggésben ábrázolja Lenin munkálkodását és a forradalom politikai, társadalmi és szellemi vetületét - az elbeszélő és az esszé-stilus ötvözetével. tudományos publikáció voltaképpen a „Lenin, október,„ tartalmaz egy sereg olyan dokumentumot, amit korábban még semmilyen formában nem hoztak nyilvánosságra. ilyen például a jegyzőkönyve annak a központi bizottsági ülésnek, amelyen a bolsevik vezetők elhatározták a fegyveres felkelést, s megállapították időpontját is. az írásos részeket ötven oldal terjedelemben korabeli fotóanyag illusztrálja, javarészt szintén eddig publikálatlan fényképekről van szó.

az „uj kor nyitánya,„ - antológia. az elmúlt fél évszázad magyar irodalmából válogatota és szerkesztette illés lajos.

/folyt.köv./

- 1 -

kl